

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyi postai díjval:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésénél
 vagy megőrzésére nem vállal kötelem.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 11.

Mukden.

Szörnyűséges a szemléltető módszer, melylyel már évek óta tanítja a bálvány-nyá avanszirozott civilizáció, az ő gyermekeit.

Megtanultuk a Török-Görög határ minden kis faluját, az ágyuk magyarázata mellett megismertük Kréta minden kikötőjét a hadihajók utmutatása szerint.

Százak-ezrek buktak ebben a földrajzi vizsgában, milliókra ment a tandíj s ma már elfelejtettünk minden nevet.

Kubának csodás vidékeit is így tanultuk át. Az amerikaiak hirdették, hogy civilizáló missiót teljesítenek Kuba anektálásával s amerre jár ez a civilizálás, elsülyedt hadi hajók és hullákból rakott emlékek dombok jelzik az utat.

Dél Afrikát is ismerjük. Ezt a csodás világot, hol most kezdődik az ősz és júliusban dideregnek az emberek.

Megismertük Transvált, Oránzs, Rheria, államok dombjait a Spionkoptól kezdve a Paarde völgyig, népét, a vallásos bátor népet a csatába indulástól a pusztulásig s mikor évek után feltűntek a diadalmas angol lobogót, egy megölt nemzet hullája felé tüzték fel azt.

Most Ázsiából folyik a tanítás. Európa, Amerika, Afrika után Ázsia földjéről tanulunk.

A civilizáció tartja -- a tanítást itt is.

Nézd ez a barbárok földje! Eza a hely, ahol hullákkal van borítva a tenger és hajóroncsokkal a part, ez a Pe-tschili öböl egyik kikötője Port-Arthur, az első civilizált hely. Mutatja a civilizációt a sok vér, az ágyu, az aknák. A dombok körül az Aranyhegy, melyet onnan ismerünk, hogy a Petro-Pawlowzsk oltosülyedt el 700 ifju katonával s az egész hadi kincstárral. Ott a 203 méteres domb, s mellette egy majdnem akkora, csupa hullából. Huszonötezer ember pusztult itt el. Távolabb a Farkas-halom, a Kuropatkin elő hegy, 10—20 ezer ember halála tette híressé nevét.

Erre folyik a Jalu, pár ezer orosz nyugszik a partján, városok, Pa-tsu-vo, Ni-ucs-wang, Da-si-csao, Kai-csu, Liao-jiang, megint folyók a Taisiho, Hemho, a Liaó, a Sabó, megint városok, Sinnuntum. Mukden, műemlékek, a császári a sirok. Nézd civilizált ember itt járt a civilizáció, hogy megfojtson egy művelt népet a jappánit s azok a barbárok nem hagyták magukat, hanem a civilizáló missiót teljesítő orosz hátára verték egész Liaó félsziget és Mandzsuria térképét.

Oroszország hát kivonul missiója teréről, de a modern kulturának örök emléke lesz a barbár Ázsiában. Ez a sok modern Kunhalom a legyilkolt tizezerek óriás sirjai.

Hát ez a mi modern civilizációnk szemléltető földrajz tanítása.

Es most, mikor a határon bucsuzkodni kezd a kidobott Oroszország, Isten veled — Bátrak hazája — Isten veled én messze elmegyek, azt kérjük a futó seregtől, hogy mit kerestek ők ott? Van-e egy ember a katonák közt, aki tudná?

Oda rendelte őket a magas politika, melynek minden eszközét szentesíti a cél, szennyes eszközöket, önző, szennyes cél.

Oroszország, mely elszedte számtalan népnek szabadságát s durván visszaélt velük, szolgaságba hajtva, művelődésükkel mit sem törődve, most megint, szerződésszegéssel akart új birtokra szert tenni. Jégmentes szabad kikötő kellett s mikor észrevette, hogy közel szomszédságban új zsákmányához egy művelt ifju nép lakik, melynek létérdeke, hogy ipara és kereskedelmével szabadon mozoghasson, akkor ágyukat és várakat állított a nemzet szívével szemben.

Nos hát ez ennek a háborúnak erkölcsstelensége és a vereségek tanulságul szolgáltnak, a hullá halmok feledhetlenül hirdetik — ne lopj.

Ne lopj se egy csirkét, se egy országot, mert él az Ur s vigyáz törvényeire.

Bár csak a mukdeni vereség a béke feltámadását jelentené, hogy elfordíthat-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A medve.

Irtó: Deér.

Veér Tamást csak úgy hívták az ismerősei, barátai: a medve. A régi, ősnemes Veér familiának volt az utolsó hajtása Veér Tamás s mint ilyen egyetlen és korlátlan, ura a hatalmas Veér latifundiumnak, a mely bizony testvérek között is kitett vagy tízezer holdat, nem is számítva hozzá az erdélyi ősi curiát a hozzá tartozó jó egy pár száz hold rengeteg erdősséggel.

Ez, ez az ősi vad rengeteg a maga, százados fáival, utvesztő, hepehupás, embernem-járta tájaival, hóval fedett, égnék meredő sziklacsucsáival, — ez volt Veér Tamásnak az igazi otthona.

Itt, csak itt érezte magát jól. Itt is nőtt fel már gyermekifju korában magába szívta ennek a minden vadságában is regényes, szinte poetikus rengetegnek a szinte imádással határos rajongó szeretetét. Hónapokig nem mozdult ki szűkebb-körü hazájából, járta a rengeteget s kimondhatatlan gyönyörűséggel kereste föl az erdő hatalmas vadjait, mikben nem volt hiány soha. S

akkor volt boldog, ha egy-egy hatalmas vadkant, vagy egy-egy szép példányu óriási anyamedvét teríthetett le nehéz, veszélyes küzdelem után.

De hát mintha az Isten csak erre teremtette volna a természetnek ezt a hatalmas fiát.

Magas, szélesvállu, hatalmas erejű ember volt. Arcza napsütötte, s széles domboru homlokára mint az oroszán sörénye borult alá fekete, kemény haja. Férfi volt tetőtől-talpig a régi értelemben, amikor a térfiúság nem a művészies cottilion rendezésben s asszonybolondításban nyilvánult meg, hanem az igazi erőben, a lélekben székelő, megalkuvást nem ismerő lovagiasságban.

Csak a tekintete volt olyan lány ennek az embernek. Szinte gyermeki tekintet volt, olyan ártatlan, a messziségbe néző, szinte ábrándos. Csak akkor villant föl ez a szempár, csak akkor borult tűzbe ez a szinte ábrándos tekintet, — ha valami erős küzdelem, veszedelem előtt állt a férfi. Hogy ragyogott, hogy égett ilyenkor az a két dióbarna őszem! Gyönyörűség volt látni ilyenkor azt az embert. Nem hiszem, hogy akadt volna asszony, leány, ki ilyenkor látva-öt, — halálosan bele ne bolondult volna.

De hát nem igen látta őt senki ilyenkor. Még máskor se igen. Mert, mint mondtam nem igen járt ki ő a világba, asszonnyal meg éppen nem törődött, mintha nem is csak olyan férfiember lett volna, mint a többi szoknyakergető, asszonybolondító.

Ezért is keresztelték el őt medvének. Ezért az emberkerülő rengeteget járó természetéért.

Pedig hej de sokan szerették volna megtéríteni ezt a hatalmas gazdagságu, vad fiut! De sok leány szív meg-megdobbant a Veér Tamás nevének hallatára, hacsak hírből ismerték is. Hát aki már látta ezt a gyönyörű, éppen természetes ősz erejében gyönyörű embert.

De szívesen vállalkoztak volna a megszelídítésére!

Csak hogy nem igen sikerült ez. Kárba vesztett minden csalogató, hívogató, tüzes pillantás s ha meg is fordult egy egy lányos, háznál Tamás, bizony másnap ott a sejtelmes susogással teli, vadkan csörtetéstől hangos vadonban azt sem tudta, hol járt, kivel beszélt huszonnégy órával előbb.

Persze volt, aztán hetedhétországra szóló csodálkozás, mikor megtudták, — eleinte csak rebesgették, — hogy Veér Tamás házasodik.

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre —

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.

(Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó cég

Szövetekméterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — *Női costümök* valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

nők szemeinket ami civilizáczióknál bálvá y-oltáráról, mely körül vérrel rajzolják a mappákat és hullákkal borítják a kenyéradó földet.
P—y.

A politikai válság.

A kihallgatások véget értek ugyan, de a kibontakozás útja még mindig nincs megjelölve. A kihallgatások nyomán különféle hírek keltek szárnyra, de mindezek még csak a kombináció, találgatás jellegével bírnak.

Egyik bécsi hír szerint a királynak az a szándéka, hogy a jövő hét során miniszterelnököt deignál és ebből a célból, esetleg — ha a deignálás már előbb volna lehetséges — a kormányalakítás könnyítésére 18-ára Budapesten lesz. A királynak ez a budapesti utazása elhatározott dolog és csak abban az esetben maradna el, ha ő felsége egészségi állapotában mely most kifogástalan, állana be valami váratlan fordulat.

Uj homo regiusról szó nincs. Az ellenzékkel csak az a férfi fog ismét tárgyalni, akinek a *miniszterelnöki megbízás* már a kezében lesz és ezt a megbízást csak az fogja kapni, aki előre vállalkozik, hogy a kiszabott politikai anyag alapján okvetlen kormányt alakít, akárminő párt közreműködésével, esetleg csak kisebbségi támogatás mellett is.

Az anyag pedig, melyet a kijelölendő miniszterelnöknek utravalóul fognak adni, igen sovány: bajos lesz vele más, mint kisebbségi kabinetet alakítani. A program, melyet a király ad, igen szűk; mindössze annyi, hogy a király nem avatkozik a *közgazdasági* viszony szabályozásába, ha ezt a két állam békés egyetértésben és a külföldi viszonylatokrontása nélkül el tudja intézni; ellenben semmiképpen nem engedi, hogy bármilyen kormány akár csak kilátásba helyezze a *delegációk* és a *had-sereg* intézményének legkisebb bolygatását. *Belügyi* téren ígérhet és csinálhat a kormány, amit akar és a választási jog terén elmehet,

ameddig jónak látja, akár az *általános választói jog* valamely megfelelő formájáig is.

A legközelebb meghallgatandó politikusok mind olyanok lesznek, akik esetleg miniszterelnökséget vállalhatnak; az egyetlen kivétel gróf *Tisza* István, aki csak a formáságok elintézése végett és mint belső bizalmas tanácsos megy újból Bécsbe.

Ha senki sem fog vállalkozni semmire, akkor *Khuen* fog vállalkozni.

Hogy az újonnan kihallgatandók között ott lesz *Andrássy*, *Wekerle* és *Széll* njából, de még *Darányi*, *Hodossy* és *Láng* is az kétségtelen, de fix névsor még nincs, még kevésbé van kihallgatási sorrend.

Másrésről azt jelentik Bécsből, hogy még az osztrák, különben annyira jól informált körökben sem tudnak arról, mi lesz a magyar válság történetében a következő lépés.

Budapesten mindössze annyit tudnak, hogy gróf *Tisza* István holnap este Bécsbe utazik, hogy a királynak a kibontakozás dolgában előterjesztést tegyen. — A miniszterelnök gróf *Andrássy* Gyula újból való meghívását fogja ajánlani a koronának s — úgy hiszik — a homo regiusnak már kedden jelentkezni kell audiencián. Mig gróf *Andrássy* Gyula missziója jobbra vagy balra el nem dől, addig szó sem lehet akár *Wekerle* Sándor, akár *Széll* Kálmán, akár más politikus meghívásáról. Gróf *Andrássy* Gyula a mai délelőttöt budai palotájában töltötte s nem találkozott politikusokkal.

Nem lesz új választás.

Daczára annak, hogy a politikai helyzet mindinkább bonyolul az összes pártok bizonyos nyugalommal néznek a jövő események elé. Egy kő szakadt le ugyanis a szivekről: *nem lesz új választás*. Maga a király mondta, hogy nem lesz új választás.

A tegnapi nappal ugyanis vége szakadt nemcsak az új választásról regélő rémhíreknek, hanem állítólag a kitüntetéseknek is.

Egy legfelsőbb audiencián ugyanis szóba

kerültek a *kitüntetések*, a báróságok, melyeket már megadott s megadni akar a lemondott Tisza kormány. Az illető kihallgatott ellenzéki politikus volt s körülbelül a következőket mondta:

— Felső, a hivatalos lap a kormány lemondása után is egyre közli a báróságokat s kitüntetésekkel. Szerke az országban azt tartják, hogy ez a minden jogszokástól eltérő tömeges kitüntetés egy *új választásnak a pénzalapja*.

A király idegesen hallgatta végig a politikus fejtegetéseit s a végén magával kikelve pattant fel:

— **Uj választások? Erről szó sem lehet.**

S ő felsége állítólag *azonnal intézkedett*, hogy a jelenlegi kormány idejében *több báróság s kitüntetés többé be ne következzenek*.

S hogy nem lesz új választás, megnyugodnak a koalíciós táborban s azzal biztatják egymást, hogy miután ez a Ház megmarad, mégis csak meg kell történnie a kikontakozásnak azon az alapon, melyen az egyesült ellenzék áll. De hogy mikor és miképpen fog megtörténni a kibontakozás, arról fogalma sincsen senkinek.

Városi közgyűlés.

— Harmadik és utolsó nap. —

Három napi tárgyalás után véget ért a városi közgyűlés. A tegnapi tárgyaláson is élénk vita keletkezett a fontosabb ügyeknél. Ilyenek voltak a vámdolgok és a gyalog járdák építése. Fontos, a városi pénztárt érdeklő kérdések s éppen azt lehetne zokon venni a törvényhatóság tagjaitól, ha átsiklanának az ilyen dolgokon.

Helyén való volt a hidvámok dolgában a *Hlatky* Endre figyelmeztetése, nehogy a város későbbben elessék egy fontos jogától és jövedelmi forrásától, amiért annak idején tetemes összeget fizetett a város.

Hinni se akarták, de mikor mindjobban meghatározottabban tartotta magát a hír, akkor meg biztosra vették, hogy valami ős asszonyba bolydult bele ott az erdélyi havasok közt, kivél ezután együtt fogja járni vadonjait s együtt gyilkolják halomra a vadkanokat medvéket s egyéb, asszonyok rettenetes állatokat.

Pedig hát nem így volt. Nem talált *Veér* Tamás semmi őskorszakbeli asszonyra, — sőt nagyon is a mai modern, puha világba illő, üvegházi kis virágon akadt meg a szeme.

A Szentkereszty leányt kérte meg feleségül, ezt a kis sylphid termetű, elkényeztetett leányt.

Isten a megmondhatója, hol ismerte meg, mikor szerette meg? Nem beszélt ő erről senkinek. Meg aztán nem is sokáig okoskodott, nem udvarolgotott a leánynak, nem küldözgette neki a drága, üvegházi virágokat. Mindössze is egyszer adott neki egypár szál havasi gyopárt, azt is a kalapja mellől, mikor véletlenül a városban találkozott vele. Persze ezt nem mondta meg a leánynak, hogy halálos életveszedelmek közt kuszott föl a sziklára azért a pár szál, illattalan virágért, ha ugyan virágnak nevezhetni ezt a szürkés, illat nélküli valamit.

Szó nélkül adta oda a leánynak s mikor az reá emelte nagy, melegfényű, szelidenkéklő

szemeit, akkor *Veér* Tamás lassan megfogta a leány puha, meleg kezét s minden póz minden keresettség nélkül szólt hozzá;

— Mondja *Lea*, tudna-e az én feleségem lenni?

A leány egy pillanatra szinte megrettent ettől a kérdéstől, de mikor kissé hosszabban nézett a férfinak azokba az őszinte, igaz érzést visszatükröző szemeibe, — akkor csak ennyit mondott:

— Ha maga akarja *Tamás*, — igen. Csak aztán meg ne bánja, mert hát én nem igen fogok beléilleni a maga rengetegeibe.

— *Bizza* azt reám *Lea*. Majd megszereti azt is, — ha megtanult engem szeretni. Szép az nagyon, — csak meg kell tudni érteni. De hagyjuk ezt! Én csak azt mondom, — nem vagyok embere a sok beszédnek, — hogy én megbecsülöm, mintha oltárképem lenne, csak szeresem — egy keveset.

Aztán megcsókolta a leány keztyületlen kezét s hazament.

Két hónap után aztán már mint feleségét vitte haza az ősi curiába Szentkereszty *Leát*.

Amit ígért, meg is tartotta. Megbecsülte az asszonyt, ahogy csak az igaz szerelem becsületi választottját. Nem kényeztette, nem be-

cézgette, de szerette becsületes, egyenes lelkének minden erejével.

Minden gondolata az asszonynak parancs volt előtte. Sokat engedett a kedvéért ő is a régi vadságából. Nem bujta annyira az erdőt — mint azelőtt, de azért nem lett hűtlen ahhoz sem. Nem tudott volna ő már anélkül ellenni. Legfeljebb azt ígerte meg az asszonynak, — hogy nem kezd bele valami életet kockáztató kalandba s nem száll szembe tán valami emberhalált osztogató vaddal.

Veér Tamás mosolyogva ígért mindent az asszonynak, ha az félve, remegve simult hozzá olyankor, mikor a rengetegbe indult.

Többször őt is magával vitte. Eleinte tett is az asszonynak ez az élet. Együtt bolyongtak a rengetegben, együtt hallgatták a hatalmas erdő susogását, a vadgalamb bugását, kakuk szólását. Ha elfáradt, férje karjára vette s mint könnyű gyermeket vitte magával utatlan utakon.

És mikor kifáradva, kipirulva haza értek, — olyan boldogan hallgatta az asszony a férje meséit a rengeteg ezer gyönyörűségeiről, ezer rejtelméről.

De hát nem sokáig tartott ez az élet. *Lea* csakhamar megunta a fárasztó barangolásokat,

URISZABÓK.

Nevezetesen **dus választéku valódi angol, skót legújabb divatu** cikkekink a helybeli vámhivatalnál személyesen elvámolván **vannak, valamint legjobb minőségű gondosan válogatott Brassói tiszta gyapju és jól hordható divat különlegességeink.** Izléses kiállítású készítményeinket ajánljuk a nagy-érdemű közönség figyelmébe.

Kiválóan finom elegáns **ujdonságaink** megérkeztek. **Telefon: 401. SZIRMAI és NAGY Nagyvárad.**

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Rimler Károly elnökölt. Jelen voltak:

Hlatky Endre, dr. Hoványi Géza, dr. Hoványi Gyula, Mezey Mihály, dr. Molnár Imre, Nozák Rezső, dr. Adorján Emil, Balogh Döme, Beczkay Lajos, Czeglédy Sándor, Cser János, Fényes Manó, dr. Halász Lajos, Milibák József, dr. Radó Ignác, Schwartz Izidor, Stern Hermann, dr. Vueskics Gyula, Weisz Károly, dr. Friedländer Sámuel, Gábel Jakab, Heller Ede, Löwenstein Zsigmond, dr. Tóth Ferencz, dr. Weisz Márton, Ince Lipót, dr. Kazay Kálmán, dr. Kurländer Ede, Miskolczy Barnabás, dr. Moskovits József, Moskovits Farkas, Plesz Aron, Rendes Vilmos, Bordé Ferencz, dr. Istvánffy István, Eleméry Ferencz, Gerő Armin, Komlóssy József, Lukács Odón, Dus László, dr. Baróthy Akos, Köszeghy József, Ragány János.

A második napi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után megkezdtek a következő ügyek folytatólagos tárgyalását.

A kövezetvám emelése.

A tanács előterjesztette a vasuton érkező tárgyak után szedendő kövezetvámról szóló módosított díjszabályzatot. Az egyes tételek emelésével a városnak tekintélyesebb jövedelem-többlete lesz.

Löwenstein Zsigmond elfogadja a Beczkay indítványát hogy adják vissza a javaslatot a pénzügyi bizottságnak, azzal, hogy nem törvényhatósági bizottsági tagokat is vonjanak be a tanácskozásba. Kifogásolja, hogy egyes áruk értékének 50 százalékát felemésztí a fuvar és kövezetvám. Szakszerűen fejtegeti a szállítási viszonyokat.

Plesz Áron az állatszállítások nehézségeiről szól és sérelmeket hoz fel, amiket a vámközégek követnek el a baromváson a közönséggel szemben.

Ragány János a kérdés előzményeit fejtegeti. A legnagyobb körültekintéssel járt el a javaslat tételének megállapításánál, s főleg az élelmiszerekre volt tekintettel. 12.000 korona több jövedelme lesz előreláthatólag a városnak, s erre szüksége is van. Igazságosabb is a vámközégek emelése. Azt azonban nem ellenzi, hogy a kérdést most levegyék a napirendről s a javaslatot kinyomassák és a jövő hónapban tárgyalják.

Stern Hermann azt látja, hogy itt nem a vámszabályzat módosításáról, hanem fogyasztási adó behozataláról van szó. Ezért helyesebb lenne, ha nem az áruk minősége után, hanem egyformán, csak a súly szerint adóztassák meg. Ezzel az utasítással adják vissza az előterjesztést a vámfelügyelő bizottságnak.

Dr. Friedländer Samu a halasztás mellett van.

Balogh Döme az elnapolás ellen szól. A több jövedelemre szüksége van a városnak.

Dr. Moskovits József a szabad kereskedelem szempontjából ellene van minden vámnak, annál inkább ellenzi tehát a mostani vám emelést. Magas vámokkal nem szabad a megélhetést, az ipart megnehezíteni, hanem éppen meg kell könnyíteni. Jóllehet métermázsánként csak fillérekről van szó, de a nagybani behozatalnál ez egyeseknél évenként ezrekre rug. A husárok a magas marhaárak dacára, nem drága.

Gábel Jakab: De rossz!

Plesz Áron: Egyen tréflit. Nem lesz tőle baja.

Dr. Moskovits József rámutat, hogy sok tétel van az előterjesztett szabályzatban, amelyek igen is magukra vonják a kritikát. Elfogadja azon indítványt, hogy a javaslatot kinyomassák és a jövő hónapban kerüljön tárgyalásra. Ugy tudja, hogy a kereskedelmi kamara véleményét nem teljes ülésben hozta, hanem csak az elnökség s ahhoz a kamara kereskedő és iparos tagjai nem szólhattak, miért is adják vissza azzal, hogy a kamara újból adjon véleményt.

Gábel Jakab a közvetett adókat tartja a legelviselhetőbbeknek, de ezek a közönség és a város érdekeinek megfelelőek legyenek. A felemelt 2—3 fillérből 30—40 korona több kiadás származik vagononként. Ez vagy a kereskedő terhe lesz, vagy sokszoros összegben áthárítja a kereskedő a közönségre, amiből azonban semmi nem jön a városi pénztárba, hanem a kereskedő zsebében marad. Mivel alaposan meg kell ősmerni mit szavaznak meg, csatlakozik a halasztáshoz.

Dr. Kurländer Ede nem helyesli, hogy Nagyváradon kevesebb legyen a vám, mint a többi városokban, mert a kereskedők csak olyan árakon adják az árukat s a különbözet csak a kereskedő haszna. A kereskedők árfel-

emelését ellensúlyozza a konkurencia. A halasztás mellett van.

Komlóssy József ismerteti az indokokat, amelyek a szabályrendelet módosításánál irányelvül szolgáltak. Felsorolja a város szükségleteit, amelyekre pénz kell. A legszükségesebb élelmiszerek tételét korlátozva vannak. Kéri a javaslat elfogadását.

Beczkay Lajos az elhalasztás mellett érvel. Időt nyerne s hátha ezalatt módot találnak a kedvezőbb kezelésre.

Moskovits Farkas főleg azt fejtegette, hogy helyes iparfejlesztési politikával kell a város jövedelmeit fokozni. Tenni kell ez irányban.

Ezután általánosságban elfogadták a tanács javaslatát.

A részletes tárgyalás megkezdésekor dr. Adorján Emil indítványozta, hogy nyomassák ki a szabályzatot s tanulmányozás után vegyék tárgyalás alá.

Ezután a módosított vámszabályzatot részleteiben is elfogadták.

A hidvámok félretétele.

A tanács előterjesztette a hidvámok eltörlésére s ezzel szemben a vásári helypénz fel-emelésére vonatkozó javaslatát. Ezáltal a szabad forgalom biztosíthatnák s a városnak mintegy 15.000 korona több bevétele lenne.

Beczkay Lajos a forgalom szempontjából nem ellenzi a hidvámok eltörlését. A kövezetvám és helypénzemelés fedezné a hidvámokat, de akkor miért kell a kövezetvámokat 50 százalékkal emelni. Az eddig kimutatott jövedelem-többlet a felemelt tarifa folytán állott elő. Indítványozza, hogy a kövezetvámot ne emeljék, mert ez a piacot drágítja s a forgalmat a piacunkról eltereli.

Balogh Döme a javaslat elfogadását ajánlja, mert ezáltal a forgalom felszabadul s a város bevételeit 15—20 ezer koronával emeli.

Hlatky Endre egy fontos körülményre hívja fel különösen a jogászok figyelmét. Ez az, hogy a hidvámjog a kir. kisebb haszonélvezetek közé tartozik. Tehát jog, amely azonban a hidfenntartás kötelezettségével jár. Elvben helyesli a hid szabaddá tételét, de aggodalmaskodik, hogyha a hidvámot eltörljük, il-

meg a gyakori gyedüllétet. Nem ilyen életre nevelték, nem ehhez szokott ő.

Mind ritkábban ment az urával s mind többet ült otthon egyedül. Az egyedüllét pedig untatta. Eleven temperamentuma a szórakozást, a zajt szerette. Megszokta, hogy leánykorában az udvarlók egész serege rajongta körül s lassan-lassan kezdte hiányát érezni régi megszokott szórakozásainak.

Meg is mondta ezt az urának.

Az ura komolyan hallgatta végig az asszonyka panaszkodásait, csak a tekintete borult el egy kissé s mikor felesége elhallgatott, mosolyogva szólt hozzá.

— Én nem akarok elvonni megszokott örömeidről szórakozásaidtól. Nem vagy rab édes s ha neked úgy tetszik, nyissuk meg házunkat a társaság előtt, aztán mulass, légy vidám és boldog.

Ez utóbbi szót némi keserőséggel mondta a férfin, de az asszony nem vette azt észre. Örült hogy újra maga köré gyűjtheti régi udvarlóját, ismerőseit.

Zajos is lett aztán csakhamar a Veér curia. Egyik vendég sereg a másiknak csinált helyet s folyt a mulatozás, a táncz nap-nap után.

Veér Tamás türte mindezt, pedig hej de terhére volt. Ha tehetne meg is szökött a ki-

kent-kifent uraságok és urasszonyok közül s egyedül bolyongott újra az ő kedves erdejében. És úgy érezte ilyenkor, mintha valami eddig ismeretlen érzés költözne a lelkébe. Valami nagy nehéz szomorúság, a mit eddig sohse érzett, sohse ismert.

Fájt ennek a becsületes, igazszívű embernek az a tudat, hogy felesége, kit ő igazán szeretett, — olyan hamar megunt a csendes, békes, boldog életet. Undorodott azoktól a léha urfiaktól, a kik, mint a lepkék az éji fényt úgy rajongták körül az ő imádtott asszonyát.

De sokszor ökölbe szorult ennek az embernek a két keze, ha erre gondolt. Szeretett volna közéjük ütni s kiütni őket az ő tiszta, mocsoktalan tűzhelyéből. De hát türt és várt. Tán azt hitte, hogy majd csak ráun az az asszony is erre a léha, czéltalan életre s lesz újra az ő édes, hűséges asszonya, ki mosolyogva várja haza s kacagva bujja vele a madárdalos ózondus vadont.

Sokáig várt s már-már azt hitte, hogy hiába is fog várni. Mert Lea éppen nem unt bele e zajos vidám életbe, — sőt mintha napról-napra jobban megszerette volna.

Az urával alig találkozott, — de annál többet volt együtt egy ifju urral, ki olyan édes, mézes-mázos hangon tudott hozzá beszélni és

olyan, egész vérét sejtelmes bizsergésbe hozó dolgokat suttogott fülébe. Eleinte csak mulattatta az ifju rajongása, később már kezdte össze hasonlítani új barátját az urával. És úgy találta, hogy mennyivel szebb, hódítóbb ez a Ferencz József kabátu, hóféhér plastron, illatos ifju az ő széles vállu, napsütötte, sokszor csizmás uraúal.

És ez az összehasonlítás lassan-lassan megzavarta az asszonynak fiatal, tán kissé könnyelműsége hajló vérét. Nem egyszerre akart ő rossz, hűtlen lenni. Lépésről-lépésre haladt lefelé a lejtőn s mikor már jól előre ért, akkor már okoskodott, — szépitgette a saját hibáját.

— Hát mért nem is törődik velem Tamás többet? Miért hagy magamra, miért nem beszél hozzám ő is ilyen édes, suttogó hangon?

Nem tehetek róla, — akármilyen lesz is velem, — ő, csak ő az oka!

Pedig, hej, dehogy is ura volt az oka. Szerette az az ember a feleségét nagyon, — de hát az ő szerelme ott lakozott a szívében, a lelkében; — nem olyan szerelem volt ez, amit a világ előtt lehet fitogtatni. Ez csak annak nyílt meg, ki bele tudott nézni ebbe a becsületes, mélyérszerű lélekbe. Igaz érzés volt az nagyon, csak érteni kellett volna hozzá.

De Lea nem akarta megérteni. Neki hó-

E héten következő alkalmi cikkek árusítatnak ki:

Silk sephir, blousokra alkalmas 9 kr. Luisin selyem, minden szín 52 kr.
 Plissé sephir ruha és blousokra 13 kr. Jadisch batiszt, 120 széles 49 kr.
 Delain remek minták — — 18 kr. Rojtos türlőköző — — — 5 kr.
 120 cm. széles gypju blouse kelmék 31 krtól 250-ig
 Legjobb minőségű rumbu gi és creás vásznak, schrol schiffonok, férfi és női fehérneműk, damast áruk, szintén hasonló olcsó árban.

Costüm kelméket csak a legjobb minőségűekben tartok raktáron, mert olcsóbb anyag nem érdemes az elkészítésre.

Tisztelettel.

23—31

TELCSER MÁTYÁS
 divatáruháza.

letve átutaljuk, jóváhagyja-e a miniszter. Próbálni azonban lehet. A kövezetvámot a miniszter leszállíthatja s akkor a hidvám jogunk is oda lesz. Ezért azt indítványozza, hogy a határozatban kifejeztessék, miszerint a hidvámhoz a város fenntartja a jogát s azt csak most nem veszi igénybe.

Dr Halász Lajos kéri, hogy a jogügyi bizottságnak adják ki vélemény adás végett az ügyet.

A tanács javaslatát, a Hlatky Endre módosításával elfogadták.

A gyalogjárdák létesítése.

A gyalogjárdák létesítése s ezzel kapcsolatban a Városliget és Búdós-árok rendezése és az ezekre szükséges 480,000 korona költségek kölcsön útján leendő fedezése iránt tett ezután előterjesztést a tanács. Az érdekelt utcák névsorát a bizottságok tárgyalása során már közöltük.

Dr Adorján Emil Patak-utca, dr Hoványi Géza a volt Kis-Pereczes-utca járdával ellátása iránt szólaltak fel.

Miskolczy Barna azt a kérdést terjesztette elő, hogy mi lesz az olyan nem rég poronddal burkolt utcákkal, amelyekért a hozzájárulást megfizették a háztulajdonosok s most betonnal újból burkolják az utcát.

Komlóssy József felvilágosításul előadja, hogy ezek a háztulajdonosok a beton járdák után a különbözetet fizetik.

Dr Vicskics Gyula hivatkozva a miniszter legújabb rendelkezésére, amely szerint 31 ezer méter ut még kiépítetlen. Most mennyi utca lesz a 480,000 koronából fedezve s nem kell-e rövid időn belül újabb költség az utcákra.

Ragány János főszámvevő megjegyzi, hogy a miniszter leirata a közuti alapról, tehát az ehhez tartozó külső utakról sem az utcákról szól.

Gábel Jakab üdvözli az előterjesztést, amely nagy haladást jelent. A Városliget rendezése is helyes, de az új gyalogjáróknál a kifolyó csatornát nagyon drágának tartja s erre felhívja a tanács figyelmét. Különben az előterjesztést elfogadja.

Balogh Döme szintén elfogadja az előterjesztést, de a homok járdák ellen beszél, amelyek drágák és minden kritikán alóliak.

Kazay Kálmán a Nagypiacz rendezését, Temető-utcának betonjárdával leendő ellátását

sürgeti. A homok járda rossz, a kocsi utak ázsiai állapotban vannak. Kéri, hogy a pályázatnál elérendő megtakarításnál a Szent László-teret aszfaltozzák legalább fokozatosan, mert közegészségellenes, hogy ahol a hust vágják, körözkö burkolat közé kerül a hulladék.

Köszeghy József fontosnak tartja a kocsikutakat. A porondjárda szükséges, technikai okokból, míg a végleges járda elkészül. A kifolyók ára szabályozva van. A Fő-utca rossz-sága a csatornázás miatt van. Minden utcát nem lehet jó járdával ellátni, mert ez horribilis összegbe kerülne.

A tanács javaslatát elfogadták.

A pesti Első Hazai Takarékpénztártól 1.200,000 korona kölcsön felvételére vonatkozó kötelezvényt jóváhagyták.

Az 1904. évi vámkezelés eredményéről és a vámszemélyzetet illető jutalék megállapításáról szóló jelentést elfogadták.

A többi apróbb ügyeket letárgyalták s este egy negyed nyolcz óra után a három napos közgyűlés véget ért.

Március idusa.

A márciusi nagy napok emlékére városunk polgársága, egyletei, iskolái fényes ünnepélyeket rendeznek. Az ünnepélyek műsorát a következőkben adjuk:

A polgárság ünnepe. Nagyvárad polgársága az idén is lelkesen fogja megünnepelni a magyar szabadság hajnalának emlékeztetét. Az ünnepély sorrendjét a kiküldött bizottság a következőkben állapította meg:

Délután 3 órakor a Szent László-téren:

1. Hymnusz. Éneklük az egyesült dalárdák.
2. Megnyitó beszéd. Tartja: Szokoly Tamás.
3. Március 15-ike. Szavalja: Mócsy Gyula iparos.
4. Hazafias dal. Éneklük az egyesült dalárdák.
5. Március tizenötödike méltatása. Beszéd; tartja: dr Adorján Emil.
6. Hazafias költemény. Szavalja: Südy Tibor joghallgató.
7. A szabadság zászlaja. Beszéd; tartja: dr Halász Lajos.

Csak akkor állt meg, mikor fölért a hegyre, mikor egy pár kar erősen, szenvedélyesen karolta át karcsu derekát s egy szenvedélytől, kéjtől, ragyogó szempár tapadt oda kíváncs termetéhez s egy szomjas ajak csókolta végig napsugárban fénylő aranyhaját.

Lea sikoltva bontakozott ki az ölelő karokból. Aztán leült egy mohlepte kőre s még mindig reszketve a fáradtságtól, a szenvedélytől, — mosolyogva beszélt a lábainál ülő, halavány, szinte fakó arcú férfinhoz.

— De így megrohanni az embert! Egész megrettentem magától, Elemér!

Aztán, mintha saját magát akarná megnyugtanni, tette hozzá:

— Hisz én nem ezért jöttem. Ha hallgatom is kérő, esdeklő szavára, de azért még ettől messze vagyunk. S ha így viseli magát, én távozom, magára hagyom.

Az ifju megragadta az asszony lecsüngő, apró fehér kezét s míg azt csókolta mohó étvágygyal, szenvedélytől lihegő, el-elfuló hangon beszélt az asszonyhoz.

— Lea, üdvösségem, mindenem ne kinozzon. Tudja, mennyire imádom, mennyire rabja vagyok, ne hagyjon hát elpusztulni, elveszni ez emésztő sóvárgásban, e lelket sorvasztó tűzben. Legyen az enyém s én elviszlek magammal messze, messze innét, kiragadlak ennek a vadembernek, ennek a mormogó medvének a karjai közül s aztán élünk együtt, gyönyörben, mámorban. Megvédlek mindentől, hűséges rabszolgáld leszek, csak szeress, szeress!

— Lea, szerelmem!

S lassan átfonta újra az asszony derekát,

8. Zárszó. Tartja: dr Stokker József.

9. Kossuth nóta. Éneklük az egyesült dalárdák.

Az énekeket a reform. dalkör, az iparos ifjak önképző körének dalárdája és a kath. legényegylet dalköre fogják előadni. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a »Sas« nagytermében lesz.

Este 8 órakor a »Sas« nagytermében bankett lesz, melyen mindenki tetszés szerint étkezhetik.

A rendezőség Nagyvárad polgárságát az ünnepségekre *pártkülönbség nélkül* meghívja. Az egyleteket kéri a rendezőség, hogy a délutáni ünnepélyre zászlaik alatt vonuljanak föl a Szent László-terre és megjelenésüket dr Adorján Emil rendező biz. elnöknel március 14-én estig jelentsék be.

A szabadelvű párt is rendez ünnepet március idusán. Az ünnepély március 15-én este lesz a Pannoniában s 8 órakor veszi kezdetét.

A magántisztviselők egyesülete március hó 14-én, kedden este fél 9 órakor saját helyiségében társas vacsorával egybekötött hazafias ünnepélyt rendez.

A főgimnázium ünnepe. A nagyvárad prem. főgimnázium tanári testülete és tanuló ifjusága március hó 15-én, szerdán d. e. fél 11-kor az intézet disztermében ünnepséget rendez a következő tárgysorozattal:

1. Hymnusz. Éneklük a főgimnáziumi énekkar.
2. Elnöki megnyitó. Tartja Zobel Gyula ifj. elnök.
3. Egy gondolat bánt engemet. Melodráma, szavalja Reményi Géza VII. o. t. Zongorán kíséri Kernáts Ferencz VIII. o. t.
4. Ünnepi beszéd. Mondja Grósz Ernő VIII. oszt. t.
5. Magyar dalok. Egyveleg. Osszeállította Várad Aladár zenetanár. Előadja a főgimnáziumi teljes zenekar.
6. Felolvasás. Tartja P. Nagy Lajos VIII. oszt. tan.
7. Nemzeti dal. Szavalja Sebestyén Gyula VIII. oszt. t.
8. Szózat. Éneklük a főgimnáziumi teljes énekkar.

dolat, üres szavak, kényeztetés, becézgetés kellett. Hát volt is része benne. Új barátja elhalmozta minden gyengédséggel, — kényeztette, becézte, s az asszony hajlott a szavára.

Még csak egy lépés, veszte van. És az asszony nem rettent vissza ettől az utolsó, tán soha jóvá nem tehető lépéstől sem.

Igy tavasz eleje volt. Már zöldült a bokor, bimbózott a fa s itt-ott virág is nyílt már. Az egész természet újra éledt s a friss, langymeleg tavaszi levegőben mintha sejtelmes, édes vágyak szálltak volna s belopták volna magukat az ember szívébe, lelkébe s ragadták volna magukkal ismeretlen világba, mámorba, gyönyörbe, álmok országába.

Lea is érezte ezt a tavaszi hangulatot az ő szívében is kéjes rezgésbe hozta a föld friss, tavaszi illata, amint sietve, kipirult arccal sietett előre egy hepekupás, magányos hegyi uton, mely oda vezetett föl az »Ormósra«, egy magányos, egyedülálló hegycsucsra.

Férje már kora reggel elment hazulról, mint mondá a városba. Megmondta azt is, hogy ne várják haza; nem tudja mikorra jöhet.

Lea tehát szabad volt. Nem kellett félnie, hogy az urával találkozik s ő sietett felhasználni ezt a szabadságot. Kora délután utnak indult egyedül, minden kíséret nélkül, hogy ott a rengeteg egyik magányos, elrejtett helyén egyedül találkozhassék imádjával, legújabb szerelmével.

Sietve ment előre, mintha üzné, hajtana valami. Nem nézett vissza, mintha csak attól félt volna, hogy tán valami visszatéríti erről a bűnös utról.

az meg engedte. Nem gondolkozott, nem érzett semmit, csak hagyta ölelni magát; tekintete elhomályosult, egész teste reszketett a gyönyörtől s már-már odaomlott annak az embernek a karjaiba, mikor az egyszerre eleresztette s valami rekedtes, ijedt hangot hallatott:

— Lea, az Istenért, meneküljön! Aztán otthagya a reszkető, meglepett asszonyt s futott, rohant előre el-elbukva, mint az őrtl.

Lea, megrettenve állt föl. Nem tudta elgondolni, mi történhetett. Csak akkor sikoltott föl, mikor vagy tizenöt vagy husz lépésre magától egy hatalmas anyamedvét látott felbukkanni, a mely egyenesen odafutott, a hol ő állt.

Az asszony megdermedve az ijedtségtől, — mozdulni sem tudott; pár pillanatig ingadozott, mint egy kettétört virág, — s aztán végig esett oda a mohos gyepszőnyegre, a hol előbb az a gyáván megfutott férfi térdelt előtte.

Nem látott, nem hallott semmit. Csak akkor eszmélt föl, csak akkor nyitotta föl szemét, mikor érezte, hogy egy gyengéd és mégis erős férfikar emeli föl s öleli magához és beszélt hozzá reszkető, becéző hangon.

— Leám, édes kicsi asszonyom, — mi történt, — mi van veled?

A férje volt. Lea látta a férfi ijedt tekintetét, érezte, mint öleli az őt magához s hallotta, jól hallotta mint ver, zakatol annak a hatalmas embernek a szíve. Azt is látta, hogy a hatalmas, ijesztő fenevad ott fekszik tőlük alig pár lépésre élettelenül elnyulva, — véresen.

Azután nem látott semmit. Csak azt érezte, mint viszi őt az ura magával, mintegy

A nagyvárad *községi gólgári fiúiskola* március 15-iki ünnepélyt rendez a következő műsorral:

1. Hymnusz.
2. Megnyitóbeszéd. Tartja Oó Dezső h. igazgató.
3. Kossuth Lajos magyar népe. Beleznay Antal énektanár vezetése alatt énekl a ifjúsági dalkör.
4. Szabadsághoz. Petőfitől. Szavalja Burján Endre III. o. t.
4. Kis trombitás. Énekl a dalkör.
6. Riadó. Pallágyitól, szavalja Lövy Mór III. oszt. t.
7. Háboruba mennek a huszárok. Énekl a dalkör.
8. Szabadsághoz. Pallágyitól. Szavalja Veisz Odón III. o. t.
9. Intermezzo. Parasztsütletről. Gordonkán játsza Mazalik Ernő II. o. t.
10. Március 15. Petőfitől. Szavalja Török Sándor IV. o. t.
11. Kurucz dalok. Beleznay Antaltól. Énekl a dalkör.
12. Március 15. Színjáték 1 felvonásban. Irta Pásztor József.
Személyek: Öreg honéd Sipos Géza; Sándor és Pista unokái: Steinberger és Fehér József IV. o. tanuló.
13. Szózat. Énekl az ünnepegen jelenlévők.

Az *ujvárosi közs. el. fiú iskola* március 15-én d. e. 8 órakor ünnepélyt rendez, a következő műsorral:

1. Hymnusz, énekl a növendékek.
2. Igazgatói megnyitó, tartja: Vaday József igazgató.
3. Alkalmi beszédet mond, Várady István.
4. Isten, király, haza! Énekl: Az ifjúsági énekkar.
5. Magyar vagyok! Pósatól. Szavalja: Szirmai Zoltán II. o. t.
6. Március 15-én. Gáspártól, szavalja: Cser Sándor III. o. t.
7. 1848. Garától, szavalja: Faltay Pál III. o. t.
8. Kurucz nóták. Énekl: az V—VI. o. növ.
9. Szabadság ünnepén. Szavalja: Kellner Ernő IV. o. t.
10. A kurucz király. Szavalja: Négyessi Gyula IV. o. t.
11. Nemzeti dal, Petőfitől. Szavalja: Kezdődy László VI. o. t.
12. Márciusi ifjúság. Szavalja: Kováts Endre IV. o. t.

gyermeket, — mint csókolja végig puha, selymes haját s hallotta, mint szakad fel egy-egy nehéz sóhaj a férfi kebléről.

— Én édes gyönyörűségem, én szerelmes párom!

Könny fakadt az asszony szeméből. Odafolyt az ura kezére; az meg reszketve törölte le az asszony sápadt arcát s félve, ijedten kérdezte.

— Leám, édes kis bogaram, — bajod van? — Szólj, mi fáj, — hol fáj?

Az asszony meg felemelte fejét, szeméit odaszögezte a férfi imádó tekintetébe s aztán mindkét karjával átölelte annak nyakát s boldogságtól reszkető hangon, mosolyogva mondta neki:

— Én édes uram! Semmi bajom, boldog vagyok, . . . szeretlek téged, . . . csak . . . téged, te erős, hatalmas ember . . . s lassu hangon sugta meg, . . . te . . . medve, te édes . . .

13. Honvéd tüzer temetése. Énekl: Az ifjúsági énekkar.

14. Március 15. Pósatól. Szavalja: Goldenthál Ede V. o. t.

15. A bilincs Petőfitől. Szavalja: Klein József VI. o. t.

16. A rab, Petőfitől. Szavalja: Szőke Miklós V. o. t.

17. Záró beszéd. Tartja: Vaday József igazgató.

18. Szózat. Énekl a növendékek.

A *szociáldemokrata-párt* Tiszántúli kerülete f. évi március hó 19-én, este 8 órakor a Fekete Sasban szavalattal, beszéddel és táncszal egybekötött márciusi ünnepélyt rendez.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTAT.

Márc. 16. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárőnnepélye (estély.)

Katholikus Szabad Liceum.

A Katholikus Szabad Liceum, régi hagyományaihoz képest, a bőjti időszakban bőjti estéket rendez.

Első bőjti estét az idei sorozatban e héten, *csütörtökön* rendezik.

Megállapított programjához képest arra törekszik a Katholikus Szabad Liceum, hogy a régi kipróbált erők mellett folyton újabb és újabb gárdát toborozzon a szereplők köré. S valóban nincs is egyesület, melynek estélyein és matinéin a közreműködőknek olyan kiváló gárdája szerepelne, mint a Katholikus Szabad Liceumban.

A csütörtöki estély pontban 6 órakor kezdődik a következő műsorral:

1. Zongorasám, előadja Wallner Erzsike.
2. A falu és a város. Bőjti előadás, tartja Pálffy Béla.

3. a) Mattei: Jo tornó.

b) Bátky: Szeretlek. Énekl: Böhm Adél. Zongorán kíséri Bátky Endre.

* **A Körözspart építése.** A város főmérnöke azt jelentette tegnap a polgármesternek, hogy a városház előtti körözspart fél talpa, miként már többször említette, helyenkint annyira megrongálódott, hogy ott a kövek behullanak és félső, hogy nagyobb csuszások állanak elő. Miután ott cölöpözni nem lehet, az alsó kőhányások miatt, a kőhányásokkal való biztosítás peeg nagyon költséges, kéri a polgármestert, hogy a körözspart építése ügyében a tárgyalásokat haladéktalanul kezdje meg és ez ügyben a városi pénzügyi bizottságot hívja össze. Kőszeghy jelentésében megjegyzi, hogy ezt az ügyet már két éve sürgeti és a késedelmezés folytán bekövetkező károkért felelősséget nem vállal.

* **Választók összeírása.** Nagy körültekintő munkát igényel évről-évre az új képviselőválasztók névjegyzékének összeállítása. A törvény szerint már az esztendő első felében meg kell kezdeni a jövő évi képviselőválasztók összeírásának munkálatait. Az idén is, mint a

mult évben, halasztást szenvednek e munkálatok, mivel a törvényküli állapot még mindig tart, a költségvetés megszavazva nincs s ez alapon az adókvetések sem eszközölhetők, a mely pedig legelőbb irányadó a névjegyzék összeállításánál. A városnál holnap, hétfőre tervezték a központi választmány ülését a válaasztói névjegyzék összeállítása körüli teendők, a városrészenként működő küldöttség megalakítása tárgyában. Minthogy azonban a belügyminisztertől erre vonatkozólag semmiféle intézkedés vagy utasítás nem érkezett, az ülést a polgármester bizonytalan időre elhalasztotta.

* **A szent keresztut.** A katolikus egyház ájtatosságai között legmeghatóbb és legszébb az ugynevezett keresztut, vagy másként stációjárás. Az ember lelke mélyéig ható a Kálvária tolyosóján, vagy a templom boltíveinek felfelhomályában végig elmélkedni az Üdvözítő kinszenvedésének és keresztalálának megrázó mozzatain. A nagybőjti időszak vasárnapjain mint már említettük, a latin szertatásu székesegyházban a délutáni vecsernye után tartják meg a stációjárás. Az első ilyen ájtatosság ma vasárnap délután lesz s azt *Bunyitay* Vincze apát-kanonok, székesegyházi főesperes tartja. — A helybeli kapuczinus-rendi templomban is lesznek a nagybőjt vasárnapjain mától kezdődőleg délután három órakor keresztuti ájtatosságok egyik kapuczinus vezetése mellett. A hívek, kik ezen épületes, a lélekre jótékonyan ható ájtatosságokon részt vesznek, teljes bucsut nyerhetnek.

* **Nagyvásár.** Március közepén, mikor a város ünnepi leplét ölti magára, akkor van Nagyváradon a tavaszi vásár. A Nagypiac-téren már összetalálkoztak a csepürágók, akik a jó Ég tudja melyik városban tüzték ki találkájukat a mi városunkba. Itt már a legtöbbben fölállították a bódéjukat, ma már a személyzet minden egyes tagja a szerepének megfelelő kopott és nem is éppen kivált jelmezét ölti magára. A ruhatárak így kiürülnek pár napra. A szereplők a hangjukat most kimélik még, de holnap estére annyira agyon kiabálják magukat, hogy nincs az a pemetefü czukorka, mely azt a rekedtséget elhárítaná. Megkezdődik a vásári zsvaj, trombita, csengő, czintányér női és férfi hangok kaosza élvezetes hangversenyben részesítik a vásárló vagy kíváncsiszódó járó-kelőket. — A barom, állat és lóvásár már meg volt ma, holnap és holnap után van az általános kézmű és kirakodó vásár. Erre való tekintettel a munkaszüneti törvény rendelkezéseit hatályon kívül helyezik s így az összes üzletek ma, vasárnap egész nap nyitva lesznek.

* **A X. gyógyszerertár ügye.** Tudvalevőleg *Hankovits* Ferencz gyógyszerész engedélyt nyert Nagyvárad város területén a X. gyógyszerertár felállítására és pedig a Csillagvároson. *Hankovits* aztán azt kérte, hogy a Gilányi-soron, mely szintén az engedélyezett gyógyszerertár forgalmi köréhez tartozik, állíthassa fel a gyógyszerertárt, mert alkalmas hely a Csillagvároson nincs, mely a patikának megfelelő. Ott mély építkezést eszközölni nem lehet. Ezt maga Kőszeghy főmérnök is, mint szakértő nyilvánította. Mielőtt e kérdésben a tanács döntene, a közegészségügyi bizottság

Uj üzlet.

Meglepő olcsón csakis

Uj üzlet.

Havas Béla kézmű-, divat- és rövidáruházában

NAGYVÁRAD Zöldfa-utcza. 36. szám (Zöldfa-kávéházzal szembe.)

lehet vásárolni

Ruhaszövet 120 cm. széles — — — — 34, 68, 96.
Kosztüm kelmék 140 cm. széles — — 118, 135, 186.
Francia Delain mtr.-je — — — — —, 29, 48.
Cosmanosi mosó voál mtr.-je — — — — 19, 29, 27.

Vásznak, asztalneműek, kanavász szőnyeg, függöny és ágyterítők, selymek és rövidáruk óriási választékban.

véleményét kéri ki. E tárgyban a bizottság holnap, hétfőn tart ülést, melyre a következő meghívót bocsátotta ki a közegészségügyi bizottság elnöke: Nagyváradi város közegészségügyi szakbizottságának tagjait a város új székházának szakbizottsági termében folyó hó 13-án d. u. 5 órakor tartandó ülésre tisztelettel meghívom. Nagyváradi, 1905. évi márczius hó 9-én. Dr. Konrád Márk, elnök. — Tárgy: Hankovits Ferencz gyógyszerész beadványa az engedélyezett X. gyógyszerért forgalmi körének megállapítása tárgyában.

* **Gergely napja.** Ma, vasárnap Gergely napja van. Ehhez a naphoz is fűződik hagyomány. A régi hagyományok szerint ugyan is Gergely napján, legalább néhány hópihében, újra megjelenik a tél, ezért tartják a közmondást, hogy Gergely megrázza a szakállát. Nem lehet tudni, mit hoz a mai nap. Tegnap is, mint pár nap óta állandóan, nagy szél volt, s hol derült, hol borult. Nem lehet tudni tehát, vajjon a jó Gergely apó nem rázza-e meg csakugyan ezüstös szakállát. Bizony már el is férne egy kis jó idő, hogy a gazda nyugodtan végezhesse tavaszi munkáját.

* **Drága a piac.** Hogy Nagyváradon drágaság van, azt megérezzük mindannyian. Azonban e drágaság napról-napra fokozódik s előreláthatólag ez az állapot a következő őszi tart. A rendkívüli drágaság oka a tavalyi szárazság által okozott silány termés. Természetes a készlet nap-nap után fogy s így az ára mindennek növekszik. A mi városunk drágasága a zöldség és takarmány piacon versenyeznek a főváros drágaságával. Talán a húst mo dhatnók legolcsóbbnak, miután a gazdák takarmány hiányában kényszerítve vannak marháikat potomon eladni. A drágaság főoka a kedvezőtlen termésen kívül a spekuláció. A természetes helyzet nem volna elég oka e nagymérvű drágaságnak. Lelketlen kufárok összeszedik az árakat, behozzák a piacra s itt tetszésszerűen ár mellett eladják. Az ellenőrzéssel nem foglalkozik senki. Pedig ha jól emlékszünk a városi szabályrendelet nemcsak a piaci rendet szabályozza, hanem ellenőrzi az árakat is. Ha nem így van, akkor ezen segíteni kell. A hatóságnak a figyelmét hívjuk fel erre a körülményre, kérésre figyelemmel a piacot. Akadályozza meg, hogy az árusok a vidékiektől vásárolt árakat itten 50 perczentel drágábban adják el, mint ők szerezték. Végre is ez az állapot így nem tarthat továbbra is, mert akkor a következő termésig, különösen a szegényebb sorsu lakosság, a drágaság miatt éhen pusztul. Nem egyesek, hanem mindnyájunk érdekéről van szó s ha a gyöngye termés okozta természetes drágaságon nem is segíthetünk, törekedjék a hatóság arra, hogy legalább a spekulánsok a nyereszkezők által okozott drágaságot szüntesse meg.

* **A rozoga felső garasoshíd.** Kőszeghy József főmérnök jelentést tett a tanácshoz, hogy a felső gyaloghíd, a nagypiaczteret az Ezredévi- emléktérrel összekötő garasoshíd hosszartóin és jármain veszélyes korhadásokat észlelt. Miután a hidat a közlekedésre a jelen állapotában kielégítő biztonságának nem tartja, intézkedett, hogy a hid minden nyílásában alátámasztassék. Intézkedett továbbá a főmérnök az iránt is, hogy eme híd tervei vasfelszerkezetre hamarosan beszereztesse. A terveket hat héten belül bemutatja a főmérnök. Kéri Kőszeghy a polgármestert, a rendőrséget az iránt megkeresni, hogy ezen a hidon a forgalmat akként szabályozza, hogy egy nyílásközre egyszerre öt gyalogjárónál több ne kerüljön.

* **Elfogott pénzhamisítók.** A Bánffy-Hunyadi főszegabírói hivatalból nyert értesítés

szerint az ottani csendőrség még február 14-én elfogott a hetivásáron két egyént. Blága Imre és Tudosán András pesterei illetőségű földművesek, kik a vásáron hamis öt koronással fizettek. Megmotozásul alkalmával 39 darab hamis 5 koronást találtak nálluk. Ezekre nézve azt állították, hogy a hamis pénzt Élesd mellett az erdőben találták. Ezen állításuk természetesen mese. Bizonyos azonban, hogy hamis pénz gyártó bandának tagjai és rendszeresen hozták forgalomba megveszte a hamis 5 koronásokat. Az 5 koronások nagyon sikerült utánzatok, még csengésük is jó. Csupán figyelmes szem ismeri fel fényes ónhoz hasonló színükben és zsiros tapintásukban azt, hogy hamisítványok. És mivel a múlt hónapokban Nagy-Váradon is tudadtak gyártmányukon. A sikerült fogás alapján a csendőrség tovább nyomoz és biztos jelek engednek arra következtetni, hogy a nagyszabású pénzhamisító bandát rövidesen ártalmatlanná teszik.

* **Szigligeti emléke.** Szigligeti Edének, a magyar színmű irodalom halhatatlan művelőjének, Nagyváradi város nagy szülöttjének 91-ik születési évfordulóját, mely márczius 8-án volt, ma, vasárnaphoz egy hétre ünneplő irodalmi társaságunk, mely az ő nevét viseli s kegyelettel őrzi emlékét. A Szigligeti emlékére rendezendő felolvasó ülés kimagasló pontja természetesen Rádl Ödön elnök megnyitó beszéde lesz. Kivüle dr Gyémánt Jenőné, dr Nagy Géza és Ady Endre fognak a felolvasó ülésen szerepelni. A felolvasó ülés a kir. kath. jogakadémia dísztermében lesz megtartva 19-én délelőtt 11 órakor. A meghívókat most bocsátotta ki a társaság.

* **A munkaszünet felfüggesztése.** Ma vasárnap tekintettel az országos vásárra nem lesz szünet. A kereskedők így egész nap nyitva tarthatják üzleteiket.

* **A fűrdővonatokat beszüntetik.** Mint halljuk, a nagyváradi Közuti vasúttársaság az idén beszünteti a Nagypiacz-térről a fűrdővonatok közlekedését, vagyis május 1-től nem fognak közlekedni a nagypiaczról sem a Püspök-, sem a Félix-fűrdőbe vonatok. E helyett a nagy állomásról fog több vonat indulni a fűrdőkbe, még pedig minden valószínűség szerint motoros kocsikkal. Hogy a Közuti társaságot mi bírta erre az elhatározásra, nem tudjuk. Lehet, hogy nem fizette ki magát köznapokon a vonatok indítása, mert bizony köznapokon minden vonat alig vitt utast. Az azonban bizonyos, hogy a közönséget az említett vonatok beszüntetésével valami nagy kár nem fogja érni. Azért, hogy a nagyállomásig hosszabb utat kell megtenni, bőven kárpótolva lesz azáltal, hogy sok mizériától szabadul meg, aminek a Közuti vasutjain kitéve volt. Mert bizony sokan meggondolták, hogykimenjenek-e a fűrdőbe, míg rászánták magukat, hogy a Közuti vasutján tegyék meg az utat a fűrdőig.

* **A hét humora.**

Magyar világ Bécsben.
Lueger (a titkárhoz): Kománynak rossz lehetett Tisza ur kabinetje, de annyi bizonyos, hogy Bécs nem kívánhat magának jobb — idegenforgalmi bizottságot!

* *Elmés hasonlatok.* (Szabadon Falk Miksa után.)

Tisza István gróf olyan, mint a füstölt hus: a nemzet beszóta, szöggre akasztotta és eltette akkorra, majd ha fagy.

Fájlics Artur olyan, mint a makaróni: hosszú, vékony és üres.

Münnich Aurél olyan, mint a véres burka: gömbölyű, vasos, zsiros és nagyon megfekszi az ember gyomrát.

Hegedüs Sándor olyan, mint a delfin: legjobban szereti az Adriát és minden ais neszre kidugja a fejét . . .

Rosenberg Gyula olyan, mint a tengeri rák: szeretne visszafelé haladni a Tisza-korszakba.

Dániel Ernő báró olyan, mint a tok tatár-mártással: senkinek sem kell, mégis ott szerepel minden lakomán . . .

Vojnich báró olyan, mint az osztriga: nagyon jó — pezsgővel . . .

Hódossy Imre olyan, mint a hasé: eredeti alakjában jó volt, de most már jobb, ha nem kérünk belőle.

A volt kormány tagjai olyanok, mint a nyulpecsenye: meg vannak löve és ugyancsak benne vannak a szószban.

A szabadelvű-párt olyan, mint az érett sajt: Felhiztak benne a kukacok . . .

Falk Miksa olyan, mint a mákos csik a kóser traktérban: az ember káposztának gondolhatja olyan savanyu . . .

* *A bécsi audienciák.*

A burgsandár: Sajnálom ezeket a szegény magyar urakat, hogy ennyi lépcsőt kell mászniok. Bizony én is megmondhatnám nekik ideleenn, hogy — nem engedünk!

* *A bőjt kezdete.*

A gazdasszony: Mára tejes ebédünk lesz nagyságos ur, mert ma kezdődik a bőjt.

A bukott mameluk: Ma kezdődik? Nagyon téved kedves Kasóné, az idén január 26-án kezdődött a bőjt.

* *Sóhaj.*

Kuropatkin (a mukdeni vereség után): Most ott vagyok, ahol a mádi — flotta.

(Kakas Márton.)

† **M. Tekla.**

Krisztus anyaszentegyházának nemcsak a világban küzdő tagjai közül szedi a halál a maga áldozatait, hanem olykor-olykor a zárdák csöndes magányából is el-el visz egyet-egyet, hogy e földön élt napokkal teljes élet jutalmául tovább folytassa életét Annál, kiért elhagyta a világot. Ez alkalommal az Orsolyazárdát látogatta meg a halál anyaija, Sz. M. Teklát szül. Ruszka Juliannát szólítván el a szerető társnők köréből. Mint laikus testvér a házi munka lelkiismeretes teljesítése által iparkodott kiérdemelni magának az Ég Ura által ígért bért s mert kezét az ekére tevén, nem tekintett hátra, hanem igazán az utolsó pillanatig kitartóan munkálkodott, biznak benne, hogy az igazságos bíró most már odafönn is megadja neki azt a százszoros jutalmat, mit azoknak ígért, kik Érette mindenöket elhagyni készek. A zárda az Urban elhunyt rendtag halálesetéről, ki Bihar és Szilágy vármegyékben igen kiterjedt és előkelő rokonsággal bír, a következő gyászjelentést adta ki:

Jézus, Mária, József! Az üdvösségnek 1905. esztendejében márczius 10-én este fél 10 órakor, sz. Annáról nevezett nagyváradi sz. Orsolya zárdában elhunyt az Urban, a halotti szentségek ájtatos felvétele után kedves lajka-testvérünk A boldogságos szüz Mária oltalmáról nevezett Mária Tekla született Ruszka Julianna életének 75-ik, szent fogadalmának 48-ik esztendejében; hült tetemei márczius 12-én, d. u. 4 órakor fognak örök feltámadás reményében nyugalomra helyeztetni. Az Istenben elhunytnak lelkét a zárda-szüzeknek és a keresztény híveknek buzgó imáiba ajánljuk. Requiescat in Pace!

* **Nyilttér.** Két ur diskurál a kávéházban Azt mondja az egyik:

— Istók ucscsc, már nem győzöm levél-papírral és bélyeggel azt a sok gratulációt, a mit a kitüntetett ismerősemnek kell küldenem.

— Ezen nagyon könnyű segíteni — szól a másik. Ide nézz.

Azzal előhuz a zsebéből egy darabka papírt, — melyre a következő sorok voltak írva:

Nyilttér.

Ismerőseimet, jóakaróimat és barátaimat oly tömeges számban keresi fel kitüntetésekkel a legfelsőbb kegy, hogy képtelen vagyok valamennyinek külön-külön szerencsekívánataimat kifejezni s így ezuton gratulációk nekik a bárói, udvari- és királyi tanácsosi és nemesi ranghoz, valamint a vaskorona és Ferencz József-rend keresztjéhez.

Kiváló tisztelettel:

Dr. K. K.

* **Glodiák Ágoston temetése.** A nagyváradi posta elhunyt derék tisztviselőjét *Glodiák Ágoston* tegnap délután temették el nagy részvét mellett. A Sztaroveczky-utczai gyászház udvara teljesen megtelt az elhunyt kartársaival jóbarátaival s ismerőseivel. Ott volt a posta tisztikara élén *Schöpfin Ágoston*, kir. tanácsos, igazgatóval, az Otthon tisztviselői kör testületileg stb. A temetési szertartást *Dencs János* cz. kanonok, esperes-plebános végezte. A koporsót sok szép koszorú borította. A szertartás végeztével az elhunyt kartársai vették fel a koporsót s egy darabig kézen vitték, nagy közönségtől kísérve. Az elhunytat az olasz-sírkertben helyezték örök nyugalomra. — A temetést a Weiszlovit cég rendezte pontos-sággal.

* **Téli kert és új étterem Nagyváradon.** Ismét gazdagodik városunk egy új étteremmel, mely külsőleg is látványosság számba megy. A nemrég megnyitott *Pannónia* szálló új étterméről van szó, mely kedden este nyílik meg. Már a gyönyörű berendezés is megérdemli a figyelmet. Téli kert is van, mely az étteremmel együtt rendkívül sok költségbe került a bérlőnek, ki pazar diszitással látta el a helyiségeket s gazdag felszereléssel. Ami aztán a kiszolgálást illeti és a konyhát, elég legyen annyit mondani, hogy a bérlő *Karner Gyula*, a *Rimanóczy* étterem volt bérlője. Karnert ismeri a közönség. Altalános elismerését vivta ki a közönségnek a *Rimanóczyban* is kitűnő konyhájával, pinczéjével s a körülmények között méltányos áraival. A *Pannónia* étterme bizonyára legkedvesebb találkozó helye lesz a közönségnek. A megnyitást kedden este lesz.

* **Mulató a Szabó vendéglőben.** Takács Ilona opera énekesnő lép fel ma először Szűcs Laczi társulatával a *Szabó* vendéglőben. *Takács* (Thurzó) Ilona, kit az igazgatónak rendkívüli anyagi áldozatok árán sikerült társulatához szerződtetni, évekig ünnepelt primadonnája volt a legnagyobb vidéki színházaknak, most külföldi utjáról visszatérve, rövid vendégszereplésre rándult le Nagyváradra, hol bizonyára sokan fognak remek hangjában gyönyörködni, fellépnek még *Háber* szíjharmónikus művész, ki remek számaival valósággal elragadja a hallgatóságot. Nagyon tetszenek *Bocskay* kitűnő tréfás s nagy hatással szokott énekelni *Papp Ferencz*, a jeles baritonista is, aki a nótakirály társulatának erőssége volt. A műsor utolsó és leghatásosabb száma *Farkas Imre* jeles poéta *»Vén cigány«* című melodráma, a mit a direktor ad elő igaz szép hatással. — A kitűnő ételeken és italokon kívül figyelmes kiszolgálásról is gondoskodik a tulajdonos. Előadás után *Varga Stefi* jeles fiatal cigányprimás zenekara játszik.

* **Koosigyar.** A régi Bodánszky-féle, eddig is jó hírnévnek örvendő kocsigyarát kitűnő szakemberek vették át, kiknek minden igyekezetük oda irányul, hogy azt olyan mértékben fejlesszék, mely a legmagasabb igényeket is képes legyen e téren kielégíteni. Felhívjuk olvasóink figyelmét a cégnek lapunk mai számában közölt hirdetésére.

* **A Lloyd kávéház orfeumában** *Ferencz Kamilla* közkedvelt baritonista nagy sikert és sok tapsokat aratott már első fellépésekor új szerepében mint *Kukoricza Jancsi*. *Grünau Poldi* hírneves komikus ma mint *Kukoricza Aron* lép fel kacagató kuplékkal. Ma egy pályadíjnyertes bohózat kerül előadásra a *»Nagyvárad népkonyhában«*, valamint a *»Regruták«* kacagató bohózat. *The Ullanoff orosz ének és táncz-kettős* új tánczaikat mutatják be Fellépnek továbbá *Ormai Lujza* énekesnő, *Berényi Zsó* humorista, *Vida Giza* énekesnő, *Vida Teréz* tánczosnő, *Bercsényi Bella* énekesné, valamint az összes szerződtetett tagok. Családi műsor. Kezdeté 9 órakor. Szabad bemenet. A nagyrémű közönség szíves pártfogását kéri az igazgatóság.

* **Felhívjuk** t. olvasóink szíves figyelmét *Debreczeni Lajos* jó hírű géplakatosnak a mai számunkban közölt hirdetésére.

* Tisztelettel hívjuk fel, olvasóink szíves figyelmét **Szirmai és Nagy** uri divatszabók mai számunkban közölt tárcza alatti hirdetésére.

Uj

butor-iparvállalat

— és raktár —

Nagyvárad, Szent-László-tér
Rimanóczy-ház (Holdas templom mellett.)

E napokban megnyílik a mai kor minden igényeinek megfelelő **szalon, ebédlő, háló, fürdő, szálloda és kávéházi berendezési vállalatom és saját kárpitos- és asztalos műhelyem**, hol minden e szakmába előforduló munkák úgy hazánk, mint külföldön 18 éven át szerzett gyakorlati és elméleti képzettségem szerint saját vezetésem alatt készülnek.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Helybeli és vidéki telefonszám 584.

Adományok a nagyváradi Kossuth-szoborra.

(Folytatás.)

107. számú iv. Gyűjtő: *Zboray Gyula*, Nagyvárad. *Bruder Jenő* 10, *Rokszin László* 4, *Kohn Manó* 2, *Helyfi László* 2, *Kalla István* 3, *Grósz Jánosné* 3, *Pásztai Lajos* 4, *Karkusz Sándor* 2, dr. *Ertler Mór* 5, *Sztupár György* 2, *Kohn Simon* 2, *Bajtay József* 1, dr. *Weisz* 2, *Barabás Béla* 2, *Nagy Ferencz* 2, *Gyenge Imre* 2, *Kalla András* 2, *Barabás Szilveszter* 2, A nagyváradi I. ált. munkás betegsegélyző-egylet 25, *Máthé István* 1, *Walaszky Gyula* 1, *Baktay Gyula* 1, *Hencz János* 1, *Nagy Károly* 2, *Zboray Gyula* 7 korona, összesen 90 korona.

108. számú iv. Gyűjtő: *Czimmer Károly*, Nagyvárad. *Czimmer Károly* 2, *Bentner Ferencz* —.50, *Jakócs Benjamin* 1, *Goldmann Dávid* 1, *Jozó Imre* —.50, *Nemes Gyula* —.50, *Alföldi Imre* —.50, *Demjén Sándor* —.20, *Szabó Mihály* —.60, *Birinyi János* —.60, *Koruzza Lőrincz* —.60, *Kulcsár Artur* —.60, *Polner Lőrincz* —.60, *Solyán Tógyer* —.50, *Kató Ferencz* 1, *Viola István* —.40, *Fehér János* —.40, *Kodu János* 1, *Domján József* —.40, *Votró László* —.50, *Szuró Artur* 1 korona, összesen 14 korona 40 fillér.

110. számú iv. Gyűjtő: *Miklóssy Aladár* Vaskóh. *Rechnik E* 2, *Lukács J.* —.60, *Wendl A. I.*, *Guttman Mór* —.60, *Gergely Aladár* —.50, *Grünwald I.*, *Gyurinyi Lajos* —.60, *Ger-*

gely Aladárné —.60, *Gödény László* —.70, *Herschmann Jakab* —.68, *Molnár Pál* 1, *Klein Mór* 1, *Princz Rudolf* 1, *Laskay Bálint* 1, *Szeley* 1, *Török György* 1, *Timár József* —.50, *Fried Sándor* 1, özv. *Medgyesyné* —.60, *Ábrahám Béla* 1, *Miklóssy László* —.60, *Jank János* 1, *Nacsády Mihály* —.60, *Friedmann Mór* 1, *Lindenfeld Sámuel* 1, *Fried Jakab* —.60, *Zsák Ferdinánd* —.60, *Györy József* 1, *Gyürky Ferencz* 2, N. N. —.50, *Kovács István* —.30, N. N. —.30, *Erényi* 2, *Pullas Gyuri* —.58, *Steiner Andor* 1, ifj. *Orbán István* 1, *Szigeti Sándor* 2, *Kaszner Ignác* 1, *Gottu J.* 2, *Kosik György* 1, *Wittenberger S.* 1, *Glöckner Lajos* 1, *Stern Mór* —.20, *Szabados Károly* —.60, *Lövinger* 1, *Steiner K.* —.50, *Klein Gyula* 1, *Weinberger S. I.*, *Steiner László* —.20, *Tilo Mihály* 2, *Grósz Károly* 1, N. N. 1, N. N. 1, *Miklóssy József* 3.40, *Bene Valér* 1, *Miklóssy Aladár* 3, dr. *Rednik* 1, N. N. 1, N. N. 1, N. N. 1, *Kövy György* —.50, *Miklóssy Dávid* 2, *Schön József* —.50, *Zimányi Károly* 1, *Guttman Lőrincz* 1, *Baruczka János* —.50, *Öreg Bvohák Vaszaly* —.50, *Popa János* —.20, N. N. 2, *Grünwald József* 2.10, *Dank Béla* —.90 fillér. Összesen 77 korona 34 fillér.

112. számú iv. Gyűjtő: *Dr. Popper Ákos* Nagyvárad. *Kövéer Andor* 10, *Kövéer István* 5, dr. *Popper Ákos* 5, *Központi takarékpénztár* 30 korona. Összesen 50 korona

116. számú iv. Gyűjtő: *Kiss Dávid* Nagyvárad. *Bodó* 2, *Jász* 1, dr. *Fisch Aron* 5, *Csapó* 6, *Wertheimstein* 2, *Zathureczky A.* 5, *Des Echerolles* 5, *Reviczky* 2, *Tóth Mihály* 20, *Darvass Imre* 3, *Mendli Gyula* 2, *Rosenberg Izsó* 2, *Markovits Antal* 2, N. N. 2, *Jó Mihály* 5, *Szemes László* 2, N. N. 4, X. Y. 1, *Hoffmann J.* 4, N. P. 2, N. N. 1, *Gross G.* 2, *Erdélyi E.* 2, N. N. 1, *Ujhelyi Alajos* 1, *Sipos* 2, *Fleissig Károly* 2, N. N. 1, N. N. 2, *Csorvássy István* 4, *Csorvássy István* 1, *Csorvássy István* 5, *Patta M.* 1, N. N. 1, N. N. 2, N. N. 1, *Szamazsenka E.* 2, *Bölonyi* 10, *Nagy György* 5, *Voska Ferencz* 1, *Hike Géza* 1.40, *Poptal Vilmos* 1, *Kabdebó* 2, *Kepes Béla* 1, *Platky Mór* 1, *Schiff E.* 1, *Csapó Z.* 2, *Léderer Márton* 2, *Biró László* 2, *Csapó József* 2, *Bölony Menyhért* 2, *Varga András* 2, N. N. 2 korona. Összesen 144 korona 40 fillér.

119. számú iv. Gyűjtő: *Kiss Dávid* Nagyvárad. *Marschalkó Leó* 2, *Korbély József* 15, *Bisztritsány* 5, *Csathó Z.* 1, *Moskovits Adolf* és fia 50, N. N. —.50, *Névtelen* —.20, *Geeringer Károly* 5, *Roskovics M.* —.50, *Havas I.* 1, *Havas I.* 1, *Szandicz Mór* 1, *Fleischacker* 1, N. N. 1, *Ötvös Béla* 1, N. N. 2, *Vlassák* 2, N. N. 1, *Kőszeghy Imre* 1, *Miskolczy Árpád* 2, N. N. 1, dr. *Grósz Mezyhért* 5, *Hann János* —.60, *Pankolits Károly* 1, *Friss Zsigmond* 2, *Örley Kálmán* 6, *Toperczer Gyula* 1, *Szele János* —.40, *Popraneck Bódog* 2, *Veres Károly* 2, *Molnár Lajos* 2, X. Y. —.50, B. A. 1, N. N. 2, *Bleier Antal* 1, M. A. 2, *Rimler Szilárd* 2, *Zathureczky J.* 2, N. N., 1, N. N. 1, dr. *Lindenfeld Zs.* 2, *Kernáts János* 3, *Blayer Ferencz* 1, *Grósz Zsigmond* 3, dr. *Némethy Ferencz* 2, N. N. 1, *Karaguly László* 1, *Rédey* 2, *Tóth Gyula* 1, *Makai Kálmán* —.50, N. N. —.50, N. N. —.50, *Frankl Zsigmond* 2 korona. Összesen 148 kor. 40 fillér.

122. számú iv. Gyűjtő: *Biharmegyei Kereskedelmi, Ipar- és Termény-Hitelbank*, Nagyvárad. *Biharm. keresk. ipar- és termény-hitelbank* 100 korona, összesen 100 korona.

123. számú iv. Gyűjtő: *Biharm. Takarékpénztár* Nagyvárad, adott 200 koronát, összesen 200 korona.

127. számú iv. Gyűjtő: *Nagyvárad Hitelbank* Nagyvárad, adott 20 koronát, özv. *Kovács Józsefné* 3, özv. *Csidez Jánosné* 1, *Klein Gyula* 2, *Schwarz Antal* 3, *Bihari Gyula* 2, *Nagy Sándor* 1, X. Y. 1, *Jung Ferencz* 1, dr. *Munk Béla* 2 korona, összesen 36 korona.

131. számú iv. Gyűjtő: *Ipartestületi Hitel-szövetkezet* Nagyvárad, adott 50 koronát, összesen 50 korona.

II. Kimutatás főösszege 910 korona 54 fillér. Ehhez I. kimutatás főösszege 1551 kor. 13 fillér. Összesen 2461 korona 67 fillér.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: János vitéz.

Hetfő: János vitéz, daljáték. Második kiostásban.

Kedd: János vitéz, daljáték. Második kiostásban.

Szerda: Aranylakodalom, történeti színmű.

Csütörtök: Louthe, bohózat.

Péntek: Elnémult harangok, színmű.

Szombat: Elnémult harangok, színmű.

Vasárnap délután: Furcsa háború, operett; este: Czigány, népszínmű. (Szigligeti ünnep.)

János vitéz.

»Második szereposztásban« így hirdette a színlap. Másodrangu szereposztásban: ez a valóság.

Arady Arankát a primadonnának réme: hatalmas rekedtség lepte meg s így énekéről nem mondhatunk véleményt. A mi a rekedtség alól kicsillant, az szép éneket sejtetett. Játéka kevésbé sikerült, mint a Horváthé. Már kezdetben berekedt a karikása is, aztán mindig küzdenie kellett a rekedtséggel. Igazi csoda, hogy annyira sikerült szerepét fenntartania. A III. felvonásbeli furulya-átadás megható jelenete azonban határozottabban jobb volt, mint Horváthnál. Öltözékei pazar diszszel tündek ki.

Anday Terka Iluskájánál nem hiányzott a jó ének, de a külső megjelenés alig legyőzhető akadályt okozott. Verő Janka boszorkányát az a selypítő sziszegés tette kellemetlenné, amelyről Verő Jankának le kell szoknia, ha művésznő akar lenni. Micsoda pompás szerepe volt ez T. Pogány Jankának! Teljesen megfelelt Garzó Adél francia királykisasszonya, habár természetesen Vlassák Vilma énekétől lemaradt.

A francia király szerepe zajosabb derűtséget aratott egyes helyeken Szathmáry kezében, mint előbb Tihanyinál, viszont Tihanyi komikuma sokkal finomabb, egyenletesebb volt s nem csapott túlzásokba. Ezért Tihanyi sikere igazibb, maradandóbb. Rédey István (Bagó) érzéssel, igen szépen énekelt s ügyesen is játszott, nagyon közel járt Békefihez. Sümegi Ödön első énekes fellépte is tetszett, minden esetre jobb énekes, mint színlapszínész.

A közönség egészen megtöltötte a színházat, nagy levén a várakozás a reklam következtében. Azonban csalódás lett a nagy várakozásból s általános vélemény volt, hogy az érintett okokból még Aradi Aranka rekedtsége nélkül is többet ér az első szereposztás, mint második. Diszesebb öltözékek, kevésbé diszes előadás. Dr. K. A.

A mai előadások. Ma két előadás lesz a Szigligeti színházban, délután 3 órakor félhelyárakkal színré kerül: Ripp-Ripp, operett; este rendes helyárakkal *bérletszünetben* (páratlan) János vitéz, daljáték.

János vitéz bérletszünetben. A ma esti János vitéz bérletszünetben (páratlan) tartatik a T. bérlek jegyeit ma, vasárnap déli 12 óráigfenntartja a színház pénztára.

Arany lakodalom márczius 15-én. A márczius 15-iki ünnepen az »Arany lakodalom« Beöthy és Rákossy hazafias darabja kerül színré elsőrangú szereposztásban. A főszerepeket Szerémy Giza, Benkő J., B. Koppán, Hidy, Klenovits, Tóth Elek, Tihanyi, Bérczy, Bognár, Szathmáry játszzák.

Z E N E.

A Harmónia próbája. A Harmonia zeneegyesület ma, 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor és 15-én, szerdán este 8 órakor próbát tart, melyre az egyesületi tagokat ez uton hívja meg az igazgató választmány.

EGYESÜLETEK.

Betegsegélyző pénztári közgyűlése.

A Nagyvárad-i Ipartestület Betegsegélyző Pénztár f. évi márczius hó 19-én d. e. 10 órakor tartja, az ipartestület Kert-utcai házában évi rendes közgyűlést.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. Az 1904. évi zárszámadás, vagyonszerű és a felügyelő bizottság jelentésének alapján az igazgatóság részére adandó felmentvény iránti határozat.
3. Az igazgatóság kilépő tagjai helyének választással való betöltése, s felügyelőbizottsági tagok választása.

Figyelmeztetés. 1. Az alapszabályok 26. §-a értelmében: »A közgyűlésen csak kiküldöttek jelenhetnek meg.« 2. A közgyűlési tagok a közgyűlés termébe csakis ezen megívó felmentatása és átadása után léphetnek be. 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság segéd tagjai csakis a pénztári tagok közül választandók. Ellenkező esetben a választás érvénytelennek fog tekintetni.

Felhívás a ker. betegsegélyző pénztár ügyében. A f. hó 5-én a Ker. Betegsegélyző pénztár ügyében megtartott értekezlet kiküldött alulírott bizottsága, tisztelettel felkérjük a Ker. Betegsegélyző pénztár kiküldött tagjait miszerint a f. hó 12-én vasárnap d. u. 5 órakor a Zöldfa-szálloda kistermében tartandó újabb értekezletre okvetlen megjelenni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel a kiküldött bizottság: *Helyfi László, Leitner László, Berkes Bertalan, Weisz Mór, Darvas Henrik, Waldner Lajos.*

Igazságszolgáltatás.

Berettyóujfalui csendélet. Kiss György berettyószentmártoni gazda ember bement cimborájával Tamassi Józseffel a mult év július 24-én Berettyó-Ujfaluba mulatni. A vasárnap tiszteletére a nagy fogadóba tértek be inni s maguk mellé rendelték a cigányt, hogy egy pár régi jó magyar nótát játszon nekik. A cigány hegedűje elsírta, ritta a magyarság háromszáz esztendő bújat-baját; oly gyönyörűen játszott a primás, hogy Kiss még sirásra is fakadt. Telve volt a nóták hallatára Kissnek szíve egészen keservekkel úgy hogy már nem bírta tovább hallgatni a mélabus nótákat s ezért úgy pofon vágta a primást hogy annak kezéből kiesett még a hegedűje is.

Az eset láttára egy másik asztalnál ülő társaság hangos szóval adott kifejezést megbotrányozásának, miből aztán parázs verekedés kerekedett, minek aztán az lett a vége, hogy Kiss György megszurta ellenfelei közül Ujhelyi Istvánt. A verekedésnek a rendörök szakítottak véget, de még nekik is ellenállt Kiss György, nem hagyta magát bekísértetni a községházára.

Kisst tettéért tegnap vonta felelősségre a nagyvárad-i királyi törvényszék, mint büntető bíróság.

A tárgyalás során a vádlott tagadta azt, hogy a rendöröket tetteleg is bántalmazta — azt azonban beismerte, hogy Ujhelyit megszurta.

Vámosy Mihály királyi alügyész vádbeszéde után dr. Várady Ödön ügyvéd kelt tar-

almas vádbeszédével a vádlott védelmére és azt igyekezett beigazolni, hogy védecnze legfeljebb csak hatóság elleni erőszak vétségében bűnös.

A kir. törvényszék a védő álláspontjára heiyekedett s hatóság elleni erőszak vétségében mondotta ki a vádlottat s ezért a 92. § alkalmazásával 2 havi fogházra ítélték.

TÁVIRATOK.

A király a fővárosba jön.

Budapest, márcz. 11. (Saját tud. táv.) Ö Felsége a király e hó 16-án vagy 17-én a válság elintézése végett Budapestre fog jönni.

Hivatalnok miniszterium.

Budapest, márcz. 11. (Saját tud. táv.) A »Magyarország« értesülése szerint a király homo regiusnak *Szögyén-Marich* Lászlót, a berlini nagykövetet fogja kinevezni, kit később *hivatalnok kabinet megalakításával fog megbizni.*

Andrássy nyilatkozata.

Budapest, márcz. 11. (Saját tud. táv.) *Andrássy Gyula* gróf az »All Zeit« tudósítója előtt azt a kijelentést tette, hogy az a hír, hogy ő mandátumáról lemond nem felel meg a valóságnak annál kevésbé, mert ő ezután is a 67-es alapon a haza javára akar működni.

A háború.

A japánok győzelméről.

Budapest, márcz. 11. (Saját tud. táv.) A japánok tegnapi győzelméről az összes angol lapok ugy irnak, hogy mukdennél a japánok a világtörténelem egyik legfényesebb győzelmét aratták.

Megsemmisült hadtest.

Budapest, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) Az oroszok 16-ik hadteste a tegnapi csatában a szó szoros értelmében véve teljesen megsemmisült. Az óriási hadtestből még száz ember sem maradt életben.

Kuropatkin körülzárták.

Budapest, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) *Kuropatkin* tábornok ma a czárnak táviratot küldött, melyben jelenti, hogy a japánok teljesen körülzárták seregét. Már csütörtökön elzárták előlük az utat s így azóta semerre sem tudnak mozogni. *Ha a mostani hadállásukban harcot provokálnának, úgy a japánok teljesen megsemmisítenék Kuropatkin seregét. Most már csak megadással menthet meg katonáit.*

Hol van Kuropatkin?

Budapest, márcz. 11. (Saját tud. táv.) Az összes tudósítások megegyeznek abban, hogy nem tudni, hogy hol van Kuropatkin és serege.

Zavargás a katonák között.

Budapest, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) Londonból jelentik, hogy Mukdentől északra az orosz katonák között a legnagyobb zavar állott be. *A legénység nem engedelmeskedik, a fegyelem megszünt.* A katonák zavargást csináltak

menekülés közben, mert rohamot vezényeltek nekik az ellenséges japánok ellen. Úyama tábornok véleménye szerint a háboru végnapjai felé közeledik.

NYILTTÉR.

Étterem megnyitás.

A Rimanóczy-étterem bérletétől visszalépve, van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **március hó 14 én** a

„PANNONIA”-szálloda

diszesen berendezett

éttermét és télikertjét

katonazene közreműködése mellett

ünnepélyesen fogom megnyitni.

Midőn erről a n. é. közönséget, valamint igen tisztelt vendégeimet értesítem, szabad legyen remélnem, hogy új helyiségemben sem fogják tőlem becses pártfogásukat megvonni, annyival is inkább, mert mint eddig, úgy ezután is legfőbb törekvésem leendő egy *kitűnő konyha*, valamint termelőktől beszerzett *jó borok és elsőrendű kőbányái DRÉHER-sör* kiszolgáltatása által a nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kiérdemelni.

Kész szolgálattal:

Karner Gyula,

a „Pannónia-szálloda” étteremének bérloje.

KIADÓ

egy üzlet és ugyanott egy utcai lakás augusztus 1-től.

Ertekezhetni Teleki-utca 28. szám alatt.

Értesítés!

Mély tisztelettel van szerencsém nagyra-becsült megrendelőim szíves tudomására hozni, hogy az általam alapított **Lebovits és Gross** cégéből, mint az üzlet tulajdonképeni szakértő vezetője kiléptem. Szabad legyen tehát arra kérnem igen tisztelt megrendelőimet hogy további szíves rendeléseikkel régi **Bazár épületbeli** (színház oldal) helyiségemben méltóztassanak felkeresni, ahol a mérték vételt személyesen teljesítem. Ha tehát bárki az én nevemben akarna eljárni, tisztelettel kéem mint illetéktelen visszautasítani. Magam pedig továbbra is minden erőmből iparkodom, hogy a közönség megtisztelő bizalmára ezentul is érdemes legyek. Felhívom a t. közönség szíves figyelmét a műhelyemben készült **legelegánsabb**

szinpadi és bali-czipőkre,

melyek kizárólag nálam szerezhetők be. Kérem a közönség további jóakaratu támogatását s maradtam kitűnő tisztelettel

LEBOVITS MIKSA

a Szigligeti-Színház czipőszállítója

(Bazár-épület, színház felőli oldal)

Özv. Jüngling Józsefné

állandó nagy raktára *varrógép, kerékpár alkatrész- és fel-*

szerezésekben

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Bazár épület).

Nagy választék *acetylen-lámpa lég-tömő és gummiköpenyben.* Szakszerűen berendezett **nagy javító MŰHELY** *Emalírozás, nickelezés és bármilyen javítások* pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Carbit napi árban!

A legjobb gyártmány

Atilia, torpedó, Bock, és Hollender-féle

kerékpárok

vannak állandóan raktáron.

Becsés pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

özv. Jüngling Józsefné.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint ismét egy első rangu üzletet sikerült megvennünk, melyet **e hó 22-től** kezdünk elárusítani.

A raktár a következő cikkekéből áll: 500 valódi Norbert Langer és Regenhart-fele Rumburgi vásznak, ajour asztal-neműek, garnitúrák és zsebkendőkből. 120 és 140 czmtr. széles gyapjuszövetekből Blous, Pongis és Louisin-selymek, Czérna ruha-zephirek. Francia battistok, gyapju delainek, voilok, csipkék, applicatiók, ágy garnitúrák, férfi-ingek.

Mindezen cikkeket a legjutányosabb árakban bocsájtjuk a vevőközönség rendelkezésére és saját érdekükben történik, ha bevásárlásaik előtt dusan felhalmozott raktárunkat megtekintik.

Teljes tisztelettel

Kohn Márton és Tsa,
Kossuth-Lajos-u. Füchsl-palota.

Nincs lehetetlenség!

Ez már igazán ritka alkalom.

Használja is azt ki minden vevő!

Ilyen ritka alkalom rég volt és soká lesz hogy még **órát** és **ékszer** is gyári áron alól lehessen beszerezni. Miért? Mert a nap kban a Klein-féle óra és ékszer raktáron levő gyakat árverésen megvettem. És így mindenki kevés pénzért szép **ajándékot** vásárolhat. Nagy tömeg óra, arany és ezüst gyűrűk, fülfüggők, lánczok, karpereczek, jójouk, evőeszközök, stb kerülnek eladásra. Továbbá szemüvegek, viz-, láz-, és szoba-hőmérők leszállított árban. Törött vagy ócska aranyat vagy ezüstöt pénzért, vagy cserébe a legmaga-

sabb árban beváltom. Ora, ékszer és látszer javítás pontosan, jótállás mellett elkészítettik. — Minden verseny kizárva.

FREUND BENJAMIN

műorás, ékszer- és látszerész.

Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi szálloda.

Ma katonazene hangverseny a BIHAR-kávéházban.

Ma *vasárnap* március hó 12-én a cs. és kir. 37-ik gyalogezred zenekara

nagy hangversenyt

rendez a következő műsorral:

MŰSOR:

1. »Igazgyöngy«, polka mazurka Schreiner-től.
2. »Abiturienten«, keringő Matyástól.
3. Nyitány »Raymond« operához Thomastól.
4. Románc a »Cziterás« cz. operából Konti-től.
5. »Budapesti élet« egyveleg Rosenkranztól.
6. »Stella keringő«, »Huszárvér« operett. Madertől.
7. Ábránd »Bánk-Bán« operából. Erkeltől.
8. »Egy póttartalékos álma« nagy egyveleg, Zichertől

20 perc szünet.

9. »Havasi kürt« nyitány. Polzetól
10. »Esthangulat« keringő Pengtől
11. »Magy nemzeti dalok« egyv. Schubert-től.
12. »Kéjutazók« gy. polka Zichrer-től.
13. »Magyar induló«

Magyarázat a 8-ik számhoz.

1. Este lesz. 2. Az erdőben hallani a kovácsot. 3. Egy vándorló cigányzenekar. 4. Egy hazatérő vadásztársaság. 5. A matom. 6. A posta jön. 7. A tehének jönnek a legelőről. 8. A közeli zárda harangjai. 9. Egy elmenő lakodalmas társaság. 10. Ugyanazok egy kore-mába térnek. 11. A lakodalmas nép mulat táncozzal. 12. Egy vihar. 13. A kovács (tartalékos) nyugalomra tér. 14. Ő álmodja, hogy az ezredéhez Nagyváradra be lett hívva. 15. Ebredő ima. 16. Kirándulás a gyakorlatra. 17. Gyakorlati színhely. 18. Katona temetés, tábori mise. Parádé: Diszfelvonás. a) Lengyel ezred. b) Stdiér ezred. c) Magyar ezred. d) Cseh ezred. e) Deutschemester ezred. f) Huszárság és tüzéség. 19. A tartalékos napi foglalkozása után elmegy a 37. gyalog ezred hangversenyére. a) Bécsi polgári keringő b) Nyitány. c) Phonograph keringő. d) Lohengrin. e) Bécsi dal. f) Induló. 20. A közeli kovács kaszárnyából megszólal a takarodó. 21. A kovács álmából a legfiatalabb gyermeke iabálására felébred. 22. Kakuk, pacsirta, vízuhatag. 23. A kovács az üllőhöz megy, vigan kalapácsol és örül, hogy az egész csak egy álom volt.

Szíves pártfogásért és számos látogatásért esd

Breyer Károly,
bérlo.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

11

Angol regény.

Ma délután azonban egyedül maradt, mert a fiuk korcsolyázni mentek, anyja pedig Kenneth mellett volt. Így tehát volt ideje visszaemlékezni életének arra a boldog három hetére, mely annyi édes reménnyel töltötte el s melynek ma mindörökre vége!

Gondolatai visszatértek arra a szép augusztusi nap estéjére, mikor Douglast várta, ki szabadságidejét tölteni jött haza, magával

hozva barátját, Chartres Algyt. Nelli most arra az estére gondolt, mikor először pillantotta meg Algyt szöghajával, szelid szemével. Éppen az az asztalterítéssel foglalkozott, s alig merre felemelni bátortalan piruló arcát, midőn Douglas így szól barátjához, szeretetteljes büszkességgel hangjában: — A hugom!

Nelli ekkor kezét nyújtotta Algynak s aztán egy gyermek öntudatlan bizalmas tekintetével emelte rá szemét, a mi nem csoda, mert hisz ez az egyszerű skót leány elvégre is még gyermek volt.

Aztán mily gyorsan repültek a napok, azok a hosszú, meleg augusztusi napok, melyek mégis oly rövideknek tetszettek, az öröm és boldogság miatt, melyeket magukban foglaltak.

Az a három hét most mint egy kedves álmokép vonult el előtte. Visszaemlékezett rá, hogy pár nap múlva Algy már unalmasnak találta a vadkacsázást és foglyászt és Douglas egyedül bocsátotta utjára, vagy ha vele ment is, csakhamar fáradtnak mondta magát és visszatért. Pedig nem volt fáradt, mert hisz olyan szívesen sétált azután Nellivel és a fiukkal a hegyek közt egész késő estéig.

Oh, oly boldog napok voltak azok, midőn Algy, szívében tele édes reménnyel és vágyakkal, Nellivel sétálva, a jövőről beszélt. És milyen komoly volt az ifjú arca azon a szép szeptemberi napon, midőn a leányka szemébe nézett, s kiolvasta belőle, hogy szereti. Oh, mert ez a szöghaju, deli termetű férfi, egész eszményképévé vált ennek a kedves kis leánynak s elrabolta szerelmes szívét!

Elgondolta azután, hogy mit érzett akkor, mikor esténként a félhomályban együtt daloltak. És az a gonosz Algy mindig úgy tudta csinálni a dolgát, hogy mellé került. Szinte jól esett, hogy a dal elnyomta szíve dobogását és örült, hogy a sötétség láthatatlanná tette égő arcát.

De testvére, a komoly Douglas azért látott és megérezte mindent és bánta, hogy Chartres Algyt magával hozta Craigfellbe.

Egyik szép délután visszatérve a hosszú sétáról, Nelli leült pihenni Lábainál játszott a kis Donald, Bruce pedig, a Douglas kedves vadászakutyája, ölbe fektette fejét. A leány előtt nyitott könyv hevert, de bele se nézett, csak észrevétlenül könyvek lopóztak szemébe s igen szomorúnak látszott, midőn az éppen akkor érkező Algyra feltekintett.

Algy a hangafüre tette fegyverét, leült a leány mellé s nézte annak piruló arcát s nedves szempilláit.

— Bántja valami? — kérdé.

Nelli ajka reszketett.

— Nem, semmi? — válaszolá.

— Hát ez semmi? — kérdé Algy, arra a nagy könyvsepre mutatva, mely hirtelen a Nelli kezére cseppent.

Az Algy szép arcán mély részvét volt látható s feltűnő gyöngédséggel fogta meg a leány kezét s közelebb hajlva hozzá azt kérdé:

— Nelli, szabad e könyv okát kérdeznem?

S még közelebb hajlva s még lassabb s gyöngédebb hangon folytatá: Nelli, Nelli, én szerettem magát!

Bruce ekkor ugatni kezdett, a kis Donald pedig örömrivalgva ugrott fel. Algy szétnézett s Douglast látta sietve jönni feléjük. Ez volt az első eset Algy életében, midőn azt kívánta: bár Afrikában volna Douglas, vagy akárhol a világon, csak itt ne.

Nelli letörülte a könyeit, kinyitotta a könyvet, de izgatottsága nagyon is meglátszott az arcán.

— Algy, megelőztél! — kiáltá Douglas, a mint a hangafübe leheveredett melléjük.

— Annyira belefáradtam a sok járásból — mondá Algy, hátrataszitva kalapját.

— Ugy-e ma este nagyszerűek a hegyek? jegyzé meg Douglas.

— Nagyszerűek! — erősíté Algy kissé boszusan.

Csak Nelli nem szólott semmit. Douglas nagyon jól tudta, hogy itt semmi szükség rá és valóban talán soha sem volt ember mások-

nak annyira utjában, mint most ő ezeknek, — de azért mégis ott maradt. A Nelli lábához feküdt, kezét a feje alá téve s a tiszta kék égre bámulva.

A társaságban egyedül csak a kis Donald érezte ma jól magát s a hangafüben bujósdi játszott Bruce-szal.

Algy a bajuszát harapdálva mogorva arccal nézett maga elé; — Nelli ellenben egész csendesen ült s midőn, egyszer tekintete a bátyjával találkozott s látta annak nem annyira szigorú, mint inkább szánakozó arcát, — azon tűnődött, vajjon mit gondol Douglas magában?

Douglas igyekezett a társalgást fentartani, de midőn látta, hogy egyik sem mutat erre hajlandóságát, abbahagyta a dolgot s fűtyörészni kezdett. Kis idő múlva mindnyájan felállottak s meglehetősen hallgatagon hazafelé ballagtak.

Mikor Nelli a házba bement, Douglas az Algy karjára tette a kezét.

— Algy. — mondá — jöjj ki ma este a szabadba sétálni. Beszélni akarok veled.

Nelli nem is álmodta, hogy az ő sorsa felett döntöttek, mikor a teázás után sétálni mentek.

Mikor késő este visszatértek, Douglas komoly volt, Algy pedig sápadt és mogorva. — Nehány perc múlva a Nelli kis hideg kezét erősen megszorítva, mindnyájuknak jó éjszakát kívánt s szobájába távozott.

Douglas komolyan, de barátságos hangon figyelmeztette, hogy Nellivel nem szabad szerelemről beszélni. — Algy nagyon jól tudta, mi az oka e tilalomnak. — Douglashoz fordult s a felindulástól remegő, szenvedélyes hangon mondá:

— Douglas, én szeretem Nellit.

— Tudom, — válaszolt Douglas nyugodtan.

Heves szóváltás következett erre. — Chartres Algy fogadkozott s ígérte, hogy könnyelműségét levetkőzve, új életet kezd, adósságaitból kibontakozik, szóval mindent, de mindenigért, ha Douglas hozzá adja Nellit.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Ingyenes méhészeti tanfolyam.

— A földművelésügyi miniszter leirata. —

Ismeretes az a nagy arányú igyekezet, amelylyel a földművelésügyi miniszterium a magyar néppel a selyemtenyésztést, méhészetet, a kertészet okszerű üzését stb. rendkívül jövedelmező voltok miatt megismerteti és megkedvelteti. Ennek a közgazdasági fontosságát alig kell hangsúlyozni.

A földművelési minisztérium évenként tanfolyamot szokott rendeztetni a gödöllői állami méhészeti telepen, a hol a jelentkezőket szakavatott tanárok oktatják ki a méhházak (kaptárak) készítésére, a méz feldolgozására és minden e tárgyra vonatkozó elméleti és gyakorlati kérdésben való eljárásra.

Ez évben hat időszakos tanfolyam fog megnyílni, a melyeken — bár korlátolt számban — de tandíj mentesen és ingyenes ellátás mellett vehetnek részt, akiknek jelentkezését a miniszter elfogadja.

Maga a pályázati hirdetés, mely tegnap érkezett Biharmegyéhez és Nagyvárad városához így szól:

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1905. év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartani a következő beosztás mellett.

1. Május 1—21-ig földműves kisczadák részére.

2. Május 22— június 11-ig erdőőrök részére.

3. Június 15— június 28-ig lelkészek részére.

4. Július 1— július 21-ig és július 24— augusztus 13-ig néptanítók részére.

5. Augusztus 18-tól augusztus 31-ig nők részére.

Céljok ezen tanfolyamoknak az, hogy az azokon részt vevők a méhészet elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint, hogy a méhkaptáraknak és a méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják.

Mindegyik tanfolyam hallgatói annak tartalma alatt teljes ellátásban részesülnek és ezen kívül azok részére, kik a pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják s a m. kir. államvasutaknak a távolsági torgalom 1—16 vonalszakasza között levő valamelyik állomásáról jönnek, a személy és vegyes vonatok harmadik kocsiosztályában érvényes félárú menetjegyek váltására jogosító igazolványt küldetik amelynélk ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtérítettni.

Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványukat, amelyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik, a m. kir. földművelésügyi miniszterhez címezve feltes hatóságuk útján, a földművesek és más foglalkozásuk pedig községük előljáróságának ajánlásával ellátva az illető tanfolyam kezdete előtt legalább 1 hónappal nyujtsák be.

M. kir. földművelésügyi miniszterium.

Értéktőzsde.

Budapest, márcz. 11.

Osztárhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámi oló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közuti vasut	— — —	569.50
Városi villam s vasut	— — —	339.—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, márcz. 11.

Buza ápr.-re	— — —	19.66
Buza máj.	— — —	19.52
Rozs ápr.-re	— — —	15.60
Tengeri májusra 1905.	— — —	13.82
Zab ápr.-ra	— — —	15.46
Repcze aug.-ra	— — —	23.20

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 márcz. 11-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.90
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.65
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	89.45
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.50
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön	— — —	220.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	117.—
Osztrák járdék papirban	— — —	99.90
Osztrák járdék ezüstben	— — —	100.30
Osztrák járdék aranyban	— — —	1.00
Osztrák korona járdék	— — —	100.50
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.75
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	16.45
Magyar hitelbank részvény	— — —	795.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	68.125
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	663.—
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.04
Német birodalmi marka	— — —	117.22
London vista	— — —	239.82
Páris vista	— — —	95.15
20 márkás arany	— — —	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Vidéki és helybeli telefon 63.

NÁDOR HENRIK és TÁRSA czipő nagyraktára

MAGYVÁRADON, Kereskedelmi-palota.

Van szerencsénk a n. é. vevőközönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a tavaszi idényre megérkeztek kitünő minőségű női-, férfi- és gyermek-czipők óriási választékban, feltűnő olcsó szabott árak mellett kaphatók csakis **Nádor Henrik és Társa** kizárólagos czipő nagyáruházában (Nagypiacz-tér Kereskedelmi-palota.)

Vidéki és helybeli telefon-rendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Szolid kiszolgálás.

Szabott árak.

Diószeghi István

órás és ékszerész

Nagyvárad, Teleki-utcza

Elvállal:

órákat, ékszereket

javítás végett.

Jutányos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Óra és ékszer raktár.

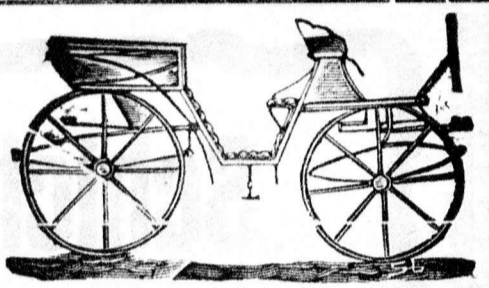
Budapesti fogtechnikus Nagyváradon.

FOGAK

törhetetlen Vulkaint fogsorokat és szájpadlás nélküli műfogakat készít kezesség mellett.

SZÉKELY KAROLY

975. fogtechnikus,
Nagyvárad Szaniszló (Apoló)-utcza. 15. sz.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a **Bodánszky Lipót-féle** (Szilágyi Dezső-utcza, dr. Adorján ház

mellett) 30 év óta fenálló kocsigyárat átvettük s ezt saját személyes felügyeletünk mellett **Bodánszky Lipót** utódai cég czimjegyzésén tovább vezetjük!

Raktáron tartunk mindenféle új kocsioat, u. m.: fedeles, fedeletlen, üveges, landauer, landonet, Esterházy, bordás, paszket, kucsir, magánhajtó, sandauer és még többfélé.

Elvállalunk mindenféle javításokat, úgy mint kerékgyártó, kovács, szater, fényező munkát leggyorsabban elkészítve.

Régi kocsikat javítunk és egészújra is kicserélünk.

Külön lovasaló osztály, mely a cég egyik okle-

○○○○ véllel bíró tagja felügyelete alatt van ○○○○

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk tisztelettel:

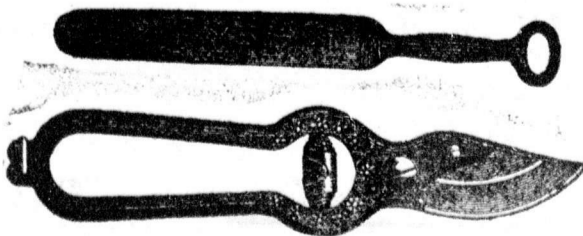
BODÁNSZKY LIPOT cég utódai.

Tanulók felvételnek fizetés mellett.

Lőrincz Mór Nagyvárad, Szt. János-u. elején.

Ajánlja nagyválasztéku solingeni, angol és svéd aczél áruit u. m.: önberetva, rendes beretva, haj- és szakál vágó gépek, zsebkések, konyhakések, szőlőajtó és kerti kések, venyigemetsző ollók, női kézimunka ollók, beretva fenő szijak, kövek minden minőségben és mérsékelt árakért. Borbély felszerelések eredeti gyári árban.

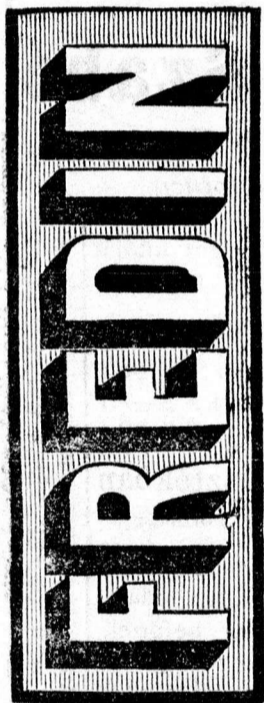

Uj kefeüzlet.

Tisztelettel van szerencsém a nagy érdemű közönség tudomására hozni hogy a Zöldfa-utczába több években át **fennálló kefe-üzletemet Szent-László-térre, Rimánóczy házába, a Holdas templom mellé helyeztem át.** Ezekután a n. é. közönséget felkérem hogy szives párt fogásokkal szerencsételni sziveskedjenek.

Tisztelettel.
Bauer Victor,
kefe-kötő mester

Kérjen csak
Selle & Kary's

Legjobb

tisztítószer

1048. mindenféle
sárga és fekete czipőnek.

Különösen ajánlható
Boxcalfs-, Oscaria-,
Chevreaux- és Lack-
czipőknek.

BÉCS, XIII.

Hirdetések

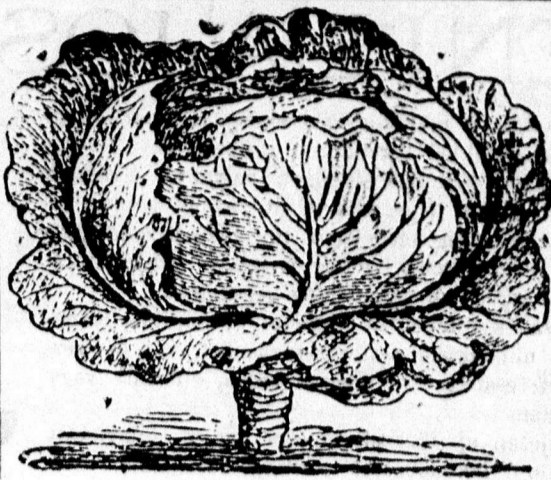
jutányos áron

felvétetnek

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

Alapított: 1850-ben.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek ajánlani **legkiválóbb**

MAGVAIMAT.

Valódi eredeti kiténtett

takarmányrépa-fajokat.
Valódi oberndorfi kerek sárga;
Mammuth óriás, vörös, ecken-
dorfi, Olajbogyó
palaczkulaku, hosszú.

Államilag vizsgált arankamentes
francia és magyar luczerna,
stiriai vörös lóhere.

Pázsit diszfü-vegyülék.

Angol perje, muhar, бүкőny, paprika-
köles, len- és kendermag.

Különféle gazdasági magvak.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a
legnagyobb készséggel várva maradok

kiváló tisztelettel

DELL'ORTOKÁROLY

magkereskedése

a „ZÖLD KOSZORU”-hoz
Nagyvárad, Szt. László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Videki megrendeléseket gyorsan és pontosan feljesítek
csomaglási költség nélkül.

„Nagyvárad Hitelbank”

részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi

időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

**törlesztéses
jelzálogkölcsonöket
nyujt,**

melyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett **5°-os** kamatot összeg után fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Az igazgatóság.

Olcsó kölcson

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsonöt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Siedl féle ház, szemben a Rimánóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsonöket (melyekben a töke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottok;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsonökkel cserélek fel.

3. köztisztviselőknél, katonatiszteknek állami, megyei, és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközölök ki.

Mindenféle kölcson ügyletben szivesen állok rendelkezésére és minden díjazás nélkül szolgálók felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám. 930.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régiónak bizonyult házisszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomosillapító szernek bizonyult közzévényél, oszúnál és meghűléseknél bedőrsőléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter czéjegygyéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestén.

Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstr. 6 nos. Mindennapi szétküldés.

Megnyílik e hóban.

Dr. Politzer Jakab

sanatoriuma és vizgyógyintézete

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Bejáró és bennlakó betegeknek.

Egész éven át nyitva.

Elegáns betegszobák, mérsékelt árak:

Prospektussal és felvilágosítással szivesen szolgál.

Az összes vizgyógyászati eljárások.

Külön férfi és női osztály.

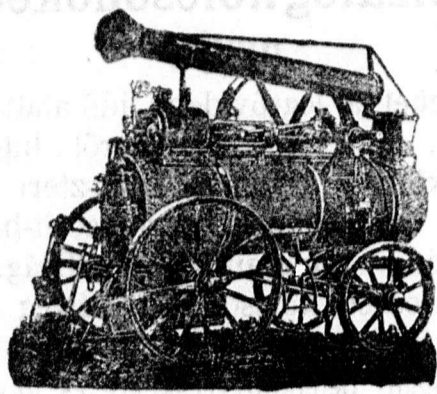
Szénsavas fürdők (nauheimi kura), forrólégfürdők, villanyos fényfürdők, vaslápföld- és ásványfürdők, törpefenyőfürdők. Az összes villanygyógyászati eljárások, villanyos vízfürdők, villanyos négysejtesfürdők. Inhalatiók dr Bulling szerint, Massage és viortiósi massage, étrendi gyógy módok.

Dr. Politzer Jakab,

az intézet tulajdonosa és vezetője.

DEBRECZENI LAJOS

gőzerőre berendezett gépműhelye
Kolozsvári-utca 29/43. Nagyvárad.

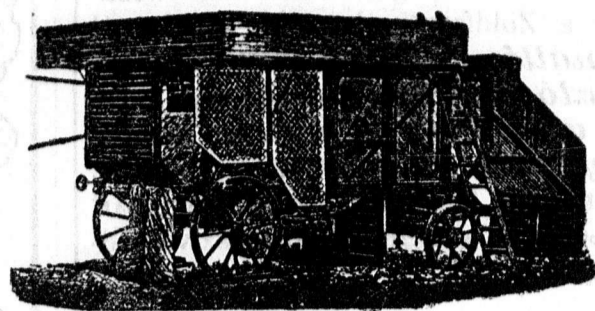

Ajánlom a mai kor igényeinek teljesen megfelelő új gépekkel berendezett műhelyemet; s újonnan felépített gőzcséplőgépeimet, valamint elvállalok bármilyen gépek teljes kijavítását avagy újonnan átalakítását felelőség mellett; u. m. járgányokat, petróleum, gáz, benzín, gőzmotorokat, gőzgépeket, gőzcséplőgépeket és mindenféle gépezeteket.

Készítek mindenféle egyenes és hajlított tengelyeket s mindenféle esztergályozásokat, vas és réz, öntéseket, csapágyakat megmunkálva, eltörött vagy minta után.

Teljesen új tüzszekekrényeket avagy kijavítását s gőzmalom berendezések javítását elvállalom.

Új villanyvilágító gépeket (Dinamó) teljesen felszerelve készítek bármilyen nagyságban.

Új gőzhenger fur géppel (cylindere) hengerfurásokat s gépről való leszerelés nélkül vidéken s új karikákkal együtt pontosan készítek.

Eladók

több 6—8 lóerejű M. Allami vasrámás új cséplőgépek, 6—8 lóerejű gőzgépek új használati engedéllyel teljesen üzemképesek felelőség mellett

A természet kedvelőinek.

Tarcsali telepünk a kereskedelmi, kerti és dísznövénycsaját gondozott és gazdag gyűjteménye.

Erfurti és egyéb magvaink

a legfrissebbek, a mellett meglepően olcsók és minden 5 koronát meghaladó rendelés portómentes

Legnemesebb rózsafajok

szinpompázó változatban. Köztük több újdonság is. PELARGÓNIÁK legbecsesebb fajai. SZAMÓCZÁK.

Magasfőrsü kőszméte és ribizke fák.

Több millió fajtisza, dús gyökerű gyümölcs- és díszcseméte.

Minden talajban díszlő téli évelő virágfajok.

Szőlőkötéshez legalkalmasabb jutafonál és egyéb kertészeti különlegességek

Kertek díszítése, átalakítása és építése a legmodernebb izlés alkalmazásával. Lévelbeli megrendelésre a legpontosabban szolgáljuk ki vevőinket.

Eötvös Lajos és Társai

Tarcsal (Zemplénmegye)

Legszébb alakú és legnagyobb súlyú takarmány repáért és konyhakerti terményért 50, 20 és 10 korona jutalom aranyban. 1047

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

1504—1905 szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság ezennel közhírré teszi, hogy a Rezső István által felállítani szándékolt béltisztító telep telepengedélyezése tárgyában folyó évi márczius hó 17-ik napjának délelőtti 11 órájára a Madár-utcai 102/17 számú házhoz helyszíni tárgyalást tűzött ki, a mely körülményről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítenek, hogy esetleges kifogásaikat a helyszíni tárgyalás alkalmával adják elő, mert a későbbben teendő felszólamlások figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1905. márczius 9.

Gerő,

r. főkapitány.

Erdélyi fajalmák

kaphatók, ugymint: *Batul, Ranet, Sívári és pogácsa alma.* Kilója:

12, 14, 18, 20, 24 krajczárért. Viszont-elárusítók árendéjében részesülnek.

Raktár Színház-u. (dr. Adorján ház), és **Teleki-u. 24. sz.**

Első biharmegyei

Kávé és Tea

kiviteli üzlet.

Maár és Szabó

Nagyvárad, Fő-utca.

(Moskovits-palota.)

Ajánlunk nyers kávékat kilóját 2 K 40 fill.-től 4 K 48 fill-ig.

Pörkölt kávé

Cuba kiváló finom 1 kiló 4 K 80 f.
Cuba Jáva és Mocca keverék 4 K — f.
Cuba finom 1 kiló . . . 3 K 20 f.

TEAK nagy választékban
kilója 6 koronától 20 koronáig.

Naponta friss teavaj, mindennemű friss felvágottak, prágai sódar. Mindenféle conservek, befőttek, déli gyümölcs aszalványok, pástetomok, párolt, olajos halneműek és sajtfélékben nagy választék.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

kiváló tisztelettel:

Maár és Szabó.

Mindenféle ásványgyógyvizek és az ELŐPATAKI-víz főraktára Biharmegye részére.

BATUL-ALMA kilója 32—40 fillér. Naponta friss Kugler mignon sütemények.

A nagy elárusítás megkezdődött a Zöldfa-utczán.

Megvettük a

SZABÓ TESTVÉREK

mindkét rőfös vászon és rövidáru üzletét az egyik a *Zöldfa sörcsarnok mellett* a másik a *Zöldfa kávéházzal szemben*, a mai naptól a

nagy elárusítás megkezdődött.

Tisztelettel KOVÁCS L. és TÁRSA.